

pensioenfonds

PENSIOENREGLEMENT

GROOTHANDEL IN BLOEMEN EN PLANTEN

Stichting Pensioenfonds PGB
PENSIOENREGLEMENT PREMIEOVEREENKOMST

Ingevolge artikel 23 van de statuten laatstelijk vastgesteld in de bestuursvergadering van 22 november 2018.

Inhoudsopgave

Deel I Basisregeling Premieovereenkomst	4
HOOFDSTUK I Definities	4
Artikel 1 Definities	4
HOOFDSTUK II Deelname	6
Artikel 2 Aanvang en einde van de deelname	6
Artikel 3 Aanspraken van de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum	6
Artikel 4 Verschuldigde premie en eigen bijdrage deelnemer	7
Artikel 5 Beschikbare premie	7
Artikel 6 Pensioenkapitaal	8
Artikel 7 Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	8
HOOFDSTUK III Informatieverstrekking	9
Artikel 8 Opgaven en inlichtingen	9
Artikel 9a Pensioenoverzicht deelnemer	9
Artikel 9b Opgave aan de gewezen deelnemer	9
Artikel 9c Opgave aan de gewezen partner	10
Artikel 9d Opgave aan de pensioengerechtigde	10
Artikel 9e Opgave op verzoek	10
Artikel 9f Wijze van informatieverstrekking	11
HOOFDSTUK IV Opbouw pensioenkapitaal en risicoverzekeringen	11
Artikel 10 Pensioenkapitaal; aanwending op de pensioeningangsdatum	11
Artikel 11 Partner- en wezenpensioen op risicobasis	12
Artikel 12 Bijzonder partnerpensioen	13
Artikel 13 Verevening van ouderdompensioen bij scheiding	14
Artikel 14 Uitsluiting partner- en wezenpensioen	15
Artikel 15 Aanwending pensioenkapitaal voor aanspraken op ouderdompensioen 10 jaar voorafgaand aan de pensioenrichtleeftijd	15
HOOFDSTUK V Flexibele pensionering	16
Artikel 16 VERVALLEN	16
Artikel 16a Uitruil partnerpensioen in ouderdompensioen	16
Artikel 17 Vervroeging en uitstel pensioendatum	16
Artikel 18 Tijdelijk ouderdompensioen	17
Artikel 18a Voorwaarden bij toepassing deeltijdpensioen op grond van artikel 17	17
Artikel 19 Getrapt pensioen	17
Artikel 20 Gelijk overlevingspensioen	18
Artikel 21 Beperking mogelijkheden flexibele pensionering	18
Artikel 22 Toeslagverlening	18
HOOFDSTUK VI Uitbetaling en terugvordering	19
Artikel 23 Uitbetaling van de pensioenen	19
Artikel 24 Terugvordering en verjaring	19
HOOFDSTUK VII Aanspraken na beëindiging van de deelname	20
Artikel 25 Rechten na beëindiging van de deelname	20
Artikel 26 Uitgaande waardeoverdracht	20
HOOFDSTUK VIII Vrijstellingen	21
Artikel 28 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	21

HOOFDSTUK IX Vrijwillige verzekeringen	21
Artikel 29 Vrijwillige voortzetting	21
Artikel 30 Individuele ANW Plus verzekering	22
Artikel 30a Extra inleg	23
HOOFDSTUK X Waardeovername van pensioenaanspraken	23
Artikel 31 Waardeovername van elders opgebouwde pensioenaanspraken	23
HOOFDSTUK XI Wijziging pensioenaanspraken en pensioenrechten	23
Artikel 32 Korting en wijziging in de pensioenaanspraken en pensioenrechten	23
HOOFDSTUK XII Geschillen- en klachtenprocedure	24
Artikel 32 Geschillen- en klachtenprocedure	24
HOOFDSTUK XIII Slotbepalingen	24
Artikel 33 Algemene bepalingen	24
Artikel 33a Overgangsbepaling overgenomen arbeidsongeschiktheidspensioen	24
Artikel 34 Inwerkingtreding	25
Deel II Werkgevers- of sectorspecifieke bepalingen	26
1. Deelnemers	26
2. De Beschikbare premie	26
3. Partnerpensioen en wezenpensioen	27
4. Pensioengevend salaris	27
5. Franchise	27
6. Pensioengrondslag	27
7. Premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid	27
8. Premie	28
9. Overgangsbepaling	28
Bijlagen	29
Bijlage I Bedragen 2019	29
Bijlage II Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen	29
Bijlage III Inkooptarieven voor ouderdomspensioen en partnerpensioen	30
Bijlage IV Factoren bij Hoofdstuk V Flexibele pensionering	31
Bijlage V Afkooptarieven voor ouderdomspensioen (65, 67 en 68 jaar) en (ingegaan) partnerpensioen	39
Bijlage VI Tarieven ANW-hiaatverzekering	40

Deel I Basisregeling Premieovereenkomst

HOOFDSTUK I Definities

Artikel 1 Definities

In dit pensioenreglement wordt verstaan onder:

- a. Werkgever : werkgever in de zin van artikel 4 van de statuten van het fonds;
- b. Werknemer : werknemer in de zin van artikel 5 van de statuten van het fonds;
- c. Deelnemer : werknemer of gewezen werknemer, die pensioenkapitaal verwerft jegens het fonds conform Deel II van dit pensioenreglement;
- d. Parttime deelnemer : werknemer, die krachtens een arbeidsovereenkomst minder uren arbeid verricht dan bij die werkgever, in geval van volledig dienstverband, gebruikelijk is;
- e. Gewezen deelnemer : de (gewezen) werknemer door wie op grond van de pensioenovereenkomst geen pensioenkapitaal jegens het fonds meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelname een pensioenaanspraak of pensioenkapitaal heeft behouden jegens het fonds;
- f. Gewezen partner : de partner van wie het huwelijk dan wel het geregistreerde partnerschap dan wel de relatie in de zin van artikel 1 sub j onder III van dit artikel is beëindigd;
- g. Aanspraakgerechtigde : de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner, die begunstigde is voor het nog niet ingegane pensioen van het fonds;
- h. Gepensioneerde : de pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen van het fonds is ingegaan;
- i. Pensioengerechtigde : de persoon voor wie op grond van de pensioenovereenkomst het pensioen van het fonds is ingegaan;
- j. Partner :
 - I. de echtgenoot van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde;
 - II. de ongehuwde persoon met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer of de ongehuwde gepensioneerde een geregistreerd partnerschap is aangegaan als bedoeld in titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
 - III. de ongehuwde persoon die geen geregistreerd partnerschap als bedoeld in titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is aangegaan en met wie de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, die eveneens geen geregistreerd partnerschap als bedoeld in titel 5A van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek is aangegaan, gedurende ten minste een half jaar onafgebroken een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd.
Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - de gezamenlijke huishouding moet op een door het bestuur te bepalen wijze zijn aangemeld bij het fonds;
 - tussen beide partners moet een notarieel verleden samenlevingscontract, zijn opgesteld, dan wel een door het fonds voorgeschreven verklaring zijn ondertekend;
 - beide partners moeten gedurende de gezamenlijke huishouding op hetzelfde adres zijn ingeschreven in het bevolkingsregister;
 - er is sprake van twee personen waartussen geen bloed- of aanverwantschap in de rechte lijn bestaat.
- Voor de toepassing van dit pensioenreglement kan een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde op enig moment slechts één partner hebben. Het partnerpensioen wordt toegekend aan de nabestaande die als eerste partner van de deelnemer of gepensioneerde kan worden aangemerkt.
- k. Franchise : het gedeelte van het pensioengevend loon waarover krachtens artikel 18a lid 7 van de Wet op de loonbelasting 1964 geen pensioenaanspraken worden verworven. De hoogte van de franchise wordt met inachtneming van de fiscale grenzen bepaald in artikel 5 deel II van dit pensioenreglement;
- l. Pensioengevend loon : het brutoloon van een betreffend loontijdvak van de werkgever in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 waarover pensioen kan worden verworven, met uitzondering van de waarde van het privégebruik van de auto van de zaak, en zoals dit door de werkgever op een door het bestuur te bepalen wijze is opgegeven aan het fonds en is opgenomen in deel II van dit pensioenreglement, met inachtneming van de fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964;
- m. Pensioenaanspraken : het recht op een nog niet ingegaan ouderdoms-, (bijzonder) partner- of wezenpensioen van het fonds;

n. Pensioendatum	:	de eerste van de maand waarin de (gewezen) deelnemer een uitkering op grond van artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet (AOW) krijgt uitbetaald;
o. Pensioeningangsdatum	:	de pensioendatum, dan wel de datum waarop door vervroeging of uitstel het pensioen daadwerkelijk geheel of gedeeltelijk is ingegaan;
p. Pensioenrichtleeftijd	:	de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 68 jaar bereikt;
q. Pensioenrechten	:	het recht op een ingegaan ouderdoms-, (bijzonder) partner- of wezenpensioen van het fonds,
r. Scheiding	:	echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, of beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door de dood of vermissing dan wel door een huwelijk met de vroegere geregistreerde partner; of beëindiging van de bij het fonds aangemelde gezamenlijke huishouding;
s. Ouderschapsverlof	:	periode als bedoeld in artikel 6.2 van de Wet arbeid en zorg;
t. Zorgverlof/educatief verlof	:	een, met instandhouding van de arbeidsovereenkomst, tussen werkgever en werknemer overeengekomen gehele of gedeeltelijke onderbreking van de arbeid ten behoeve van zorg of educatie waaronder mede wordt verstaan het vergroten van arbeidskwalificatie;
u. Onbetaald verlof	:	een, met instandhouding van de arbeidsovereenkomst, tussen werkgever en werknemer overeengekomen verlof met betrekking tot gehele of gedeeltelijke onderbreking van de arbeid zonder loondoorbetaling;
v. Sector	:	een (deel van een) bedrijfstak zoals omschreven in de statuten van het fonds;
w. Sectorbepalingen	:	de onderdelen van de pensioenregeling premieovereenkomst van een sector die afwijken van de basisregeling premieovereenkomst van het fonds en welke zijn omschreven in deel II van dit pensioenreglement;
x. Arbeidsongeschiktheids-wetgeving	:	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), respectievelijk Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA);
y. Arbeidsongeschiktheid	:	de eerste dag van toekenning van een WAO- respectievelijk een WIA-uitkering;
z. Fonds	:	Stichting Pensioenfonds PGB;
aa. Bestuur	:	het bestuur van het fonds;
ab. Uitvoeringsorganisatie	:	PGB Pensioendiensten B.V., de administrateur van het fonds;
ac. Beleidsdekkingsgraad	:	het gemiddelde van de dekkingsgraden van het fonds ultimo van de maand van vaststelling en van de elf maanden daaraan voorafgaand;
ad. Dekkingsgraad	:	de verhouding tussen het aanwezige pensioenvermogen en de contante waarde van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten, uitgedrukt in een percentage zoals dat steeds door het bestuur wordt vastgesteld;
ae. Pensioenkapitaal	:	de som van de gestorte beschikbare premies vermeerderd of verminderd met het beleggingsresultaat;
af. Beleggingsresultaat	:	Het resultaat na inhouding van kosten van de door het fonds belegde beschikbare premies overeenkomstig de vastgestelde life cycle;
ag. Benuttingspercentage	:	een percentage waarmee de staffel wordt toegepast;
ah. Staffel	:	de beschikbare premiestaffel zoals opgenomen in Deel II van dit pensioenreglement;
ai. 3% staffel	:	de beschikbare premiestaffel gebaseerd op 3% rekenrente;
aj. 4% staffel	:	de beschikbare premiestaffel gebaseerd op 4% rekenrente;
ak. Ziekte	:	ziekte in de zin van artikel 7:629 van het Burgerlijk Wetboek dan wel in de zin van de Ziektewet;
al. Life cycle:	:	het door de werkgever of door de sector met het fonds overeengekomen beleggingsprofiel.
am. Opslagen	:	De opslagen zoals opgenomen in artikel 8 Deel II van dit pensioenreglement.
an. Maximum pensioengevend loon	:	Het maximum pensioengevend loon zoals genoemd in artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964;
ao. Wachtijd	:	de wachtijd in de zin van Hoofdstuk 3 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA);
ap. Werktijdvermindering:	:	het in verband met demotie binnen 10 jaar voorafgaand aan de AOW-gerechtigde leeftijd bij dezelfde of een andere aangesloten werkgever een nieuwe dienstverhouding aanvaarden met een lager salaris, dan geldt het inkomen vóór het aanvaarden van het lagere salaris als zijn pensioengevend inkomen;
aq. Legalisatie:	:	het laten verklaren door een ambtenaar van de gemeente, een advocaat of een notaris dat een handtekening daadwerkelijk geplaatst is door de "ondergetekende".
ar. Prijsindex	:	de prijsontwikkeling volgens de consumentenprijsindex (CPI) zoals vastgesteld en bekendgemaakt door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

HOOFDSTUK II Deelname

Artikel 2 Aanvang en einde van de deelname

- (1) De deelname vangt aan op de eerste dag waarop de deelnemer in het kader van zijn dienstbetrekking bij een werkgever pensioenaanspraken verwerft jegens het fonds, conform dit pensioenreglement.
- (2) De deelname eindigt:
 - a. bij het bereiken van de pensioeningangsdatum, doch uiterlijk op de pensioendatum;
 - b. bij beëindiging van de status van werknemer behalve in het geval de deelnemer in aanmerking komt voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 7 van dit pensioenreglement of de deelnemer de pensioenregeling vrijwillig voortzet als bedoeld in artikel 29 van dit pensioenreglement;
 - c. bij beëindiging van de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid;
 - d. bij overlijden van de deelnemer;
 - e. bij beëindiging van de vrijwillige deelname;
 - f. op de dag dat de werkgever van de werknemer niet langer als aangesloten werkgever is aan te merken.
- (3) De deelname wordt, gedurende de periode dat de werknemer zijn arbeid geheel of gedeeltelijk onderbreekt in verband met zorgverlof/educatief verlof of onbetaald verlof, naar de mate van deze onderbreking opgeschort, tenzij dit pensioenreglement anders bepaalt.
- (4) Het fonds administreert de deelnemersjaren van de deelnemers.

Artikel 3 Aanspraken van de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum

- (1) Het karakter van de in dit pensioenreglement opgenomen pensioenregeling bestaande uit pensioenkapitaal is een premieovereenkomst in de zin van artikel 10 van de Pensioenwet. Het karakter van de in dit pensioenreglement opgenomen pensioenregeling bestaande uit partner- en wezenpensioen op risicobasis bij overlijden van de deelnemer voor de pensioendatum is een uitkeringsovereenkomst in de zin van artikel 10 van de Pensioenwet.
- (2) De deelnemer heeft aanspraak op:
 - a. een periodiek door de werkgever ter beschikking te stellen beschikbare premie conform artikel 2 van Deel II van dit pensioenreglement;
 - b. partnerpensioen op risicobasis conform artikel 11 ten behoeve van de partner van de deelnemer bij overlijden van de deelnemer vóór pensioendatum;
 - c. wezenpensioen op risicobasis conform artikel 11 ten behoeve van de kinderen van de deelnemer bij overlijden van de deelnemer vóór pensioendatum;
 - d. premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid conform artikel 7.
- (3) De gewezen deelnemer die, aansluitend aan het einde van de deelname en na onvrijwillig ontslag zoals bedoeld in artikel 10a lid 1 onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, recht heeft op een inkomensvervangende, loongerelateerde uitkering op grond van de Werkloosheidswet, behoudt gedurende de periode dat hij de uitkering op grond van de Werkloosheidswet ontvangt, aanspraak op partnerpensioen ten behoeve van de op het tijdstip van einde van de deelname aanwezige partner. De hoogte van het partnerpensioen wordt vastgesteld alsof hetzelfde pensioen op opbouwbasis zou zijn overeengekomen waarbij rekening wordt gehouden met het partnerpensioen dat wordt verkregen als gevolg van een uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen conform artikel 25, verminderd met het partnerpensioen dat op grond van artikel 25 lid 4 onder a van dit pensioenreglement kan worden ingekocht.
- (4) De aanspraak op bijzonder partnerpensioen komt, behoudens het bepaalde in artikel 12, toe aan de gewezen partner van een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
- (5) De aanspraak op wezenpensioen komt toe aan elk eigen kind beneden de leeftijd van 18 jaar, die tot de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat in de zin van het Burgerlijk Wetboek, met inachtneming van artikel 18, eerste lid sub a ten derde van de Wet op de loonbelasting 1964.

Met kinderen in de vorige volzin bedoeld worden gelijkgesteld pleeg- of stiefkinderen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, die door de aanspraakgerechtigde of gepensioneerde als een eigen kind worden onderhouden, met inachtneming van artikel 18, eerste lid sub a ten derde van de Wet op de loonbelasting 1964.

Met kinderen beneden de leeftijd van 18 jaar worden gelijkgesteld kinderen van 18 tot 27 jaar, die door middel van een studieverklaring van de onderwijsinstelling aantonen dat de voor werkzaamheden beschikbare tijd voor minimaal 18 uur per week in beslag wordt genomen door het volgen van onderwijs of een beroepsopleiding.

- (6) De deelnemer behoudt gedurende de periode van zorgverlof of educatief verlof uitsluitend de in lid 2 sub b, c en d genoemde aanspraken op partner- en wezenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid als ware de deelname niet geheel of gedeeltelijk opgeschort vanwege de periode van zorgverlof of educatief verlof.
- (7) De deelnemer behoudt gedurende de periode van onbetaald verlof tot een maximum van 18 maanden uitsluitend de in lid 2 sub b en c genoemde aanspraken op partner- en wezenpensioen als ware de deelname niet geheel of gedeeltelijk opgeschort vanwege de periode van onbetaald verlof, een en ander met inachtneming van het bepaalde in artikel 10a van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.
- (8) De deelnemer behoudt gedurende de periode van ouderschapsverlof de in lid 2 genoemde aanspraken als ware de deelname niet geheel of gedeeltelijk opgeschort vanwege de periode van ouderschapsverlof.
- (9) Bij toepassing van hetgeen bepaald is in de leden 6 tot met 8 van dit artikel, geldt als pensioengevend loon het pensioengevend loon dat direct voorafgaande aan de periode van verlof door de deelnemer is genoten, met inachtneming van het maximum pensioengevend loon en de overige fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964. Bij toepassing van hetgeen is bepaald in de leden 6 tot en met 8 gelden tevens de voorwaarden opgenomen in artikel 10a van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en aanverwante regelgeving.
- (10) Indien een deelnemer met zijn werkgever afspraken heeft gemaakt over werktijdvermindering, dan kan het fonds meewerken aan toepassing tot een maximum van 100% voortzetting van de pensioenopbouw. In afwijking van artikel 4 van deel II van dit pensioenreglement wordt in dat geval uitgegaan van het loon, zoals dat gold direct voorafgaand aan de werktijdvermindering. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:
 - a. de afspraken inzake werktijdvermindering zijn opgenomen in de pensioenovereenkomst of cao zoals die van toepassing is op de werknemer;
 - b. de werktijdvermindering is aanvaard in de periode die aanvangt 10 jaar direct voorafgaande aan de pensioendatum;
 - c. de deelnemer behoudt na de werktijdvermindering ten minste 50% van zijn loon direct voorafgaand aan de werktijdvermindering;
 - d. Bij toepassing van hetgeen is bepaald in dit artikellid gelden de voorwaarden opgenomen in artikel 10a en 10b lid 3 van het Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965 en aanverwante regelgeving.

Artikel 4 Verschuldigde premie en eigen bijdrage deelnemer

- (1) Voor de financiering van de pensioenaanspraken als genoemd in artikel 3 van dit pensioenreglement is de werkgever premie aan het fonds verschuldigd. De premie wordt maandelijks vastgesteld en in rekening gebracht bij de werkgever. De hoogte van de verschuldigde premie is bepaald in artikel 8 van deel II van dit pensioenreglement. Deze premie is verschuldigd voor alle deelnemers en wordt bij de werkgever in rekening gebracht. Als een deelnemer niet het volledige kalenderjaar heeft deelgenomen aan het fonds, is de premie voor dat jaar naar evenredigheid verschuldigd. Het bestuur is bevoegd de opslagen jaarlijks aan te passen.
- (2) Bijdrage van de deelnemer
Werkgever en werknemer kunnen - met inachtneming van het bepaalde in artikel 120 lid 1 Pensioenwet - een eigen bijdrage van de deelnemer overeenkomen. De eigen bijdrage wordt door de werkgever in ieder loontijdvak op het loon van de werknemer ingehouden. De hoogte van de eigen bijdrage is bepaald in artikel 8 van Deel II van dit pensioenreglement.

Artikel 5 Beschikbare premie

- (1) Ten behoeve van de deelnemer wordt door de werkgever een premie beschikbaar gesteld vanaf de aanvang van deelname. Bij aanvang van deelname en vervolgens per loontijdvak van de werkgever, wordt voor de deelnemer de hoogte van de beschikbare premie vastgesteld. Hierbij wordt uitgegaan van de feitelijke leeftijd op 1 januari van enig jaar. Vaststelling vindt plaats conform de bepalingen in deel II van dit pensioenreglement.
- (2) De beschikbare premie is een percentage van de pensioengrondslag. Het percentage beschikbare premie, alsmede het benuttingspercentage, is bepaald in artikel 2 van Deel II van dit pensioenreglement. De vaststelling van de hoogte van de beschikbare premie in enig loontijdvak vindt plaats op basis van de leeftijd van de deelnemer, de pensioengrondslag per de eerste dag van het desbetreffende loontijdvak en het bijbehorende beschikbare premiepercentage.

Artikel 6 Pensioenkapitaal

- (1) Voor iedere deelnemer wordt door het fonds ter administratie van de hoogte van het met de beschikbare premies en het beleggingsresultaat daarop te vormen pensioenkapitaal een eigen pensioenrekening geopend. De toevoeging van de beschikbare premie vindt plaats in de vorm van een belegging van de beschikbare premie. Het pensioenkapitaal op deze pensioenrekening is eigendom van het fonds.
- (2) Het pensioenkapitaal en de daaraan nog toe te voegen beschikbare premies worden door het fonds belegd overeenkomstig de life cycle. Het fonds stelt periodiek het met het pensioenkapitaal behaalde beleggingsresultaat vast.
- (3) Het beleggingsresultaat kan zowel positief als negatief zijn. Het beleggingsrisico is daarmee voor rekening van de (gewezen) deelnemer.
- (4) Maandelijks worden beheerskosten in mindering gebracht op het pensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer.

Artikel 7 Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

- (1) Ten behoeve van een deelnemer bestaat aanspraak op (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling ingeval van arbeidsongeschiktheid conform de hierna volgende bepalingen.
- (2) De in het vorige lid bedoelde aanspraak op vrijstelling van premiebetaling gaat in zodra de deelnemer arbeidsongeschikt is in de zin van de arbeidsongeschiktheidswetgeving en wordt voortgezet zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt en tot de pensioeningangsdatum doch uiterlijk tot de pensioendatum van de deelnemer.
- (3) Om voor vrijstelling van premiebetaling in aanmerking te komen, moet de deelnemer op de dag voorafgaand aan de wachttijd als bedoeld in de arbeidsongeschiktheidswetgeving deelnemer in het fonds zijn en aansluitend aan de wachttijd dan wel binnen vier weken na deze wachttijd recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering toegekend krijgen.
- (4) De deelnemer die arbeidsongeschikt wordt, komt krachtens dit artikel voor vrijstelling van premiebetaling in aanmerking naar de mate van zijn arbeidsongeschiktheid. Indien de deelnemer op het moment dat de deelname aanvangt reeds gedeeltelijk arbeidsongeschikt is in de zin van de arbeidsongeschiktheidswetgeving, wordt vrijstelling van premiebetaling door het fonds uitsluitend verleend indien en voor zover er sprake is van toename van de arbeidsongeschiktheid tijdens de deelname aan het fonds gerekend vanaf de mate van arbeidsongeschiktheid zoals deze geldt op het moment dat de deelname aanvangt.

Het in de vorige volzin bepaalde geldt eveneens ten aanzien van de deelnemer die op het moment dat de deelname aanvangt reeds de wachttijd als bedoeld in de arbeidsongeschiktheidswetgeving doorloopt en aansluitend aan de wachttijd dan wel binnen vier weken na deze wachttijd recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgt toegekend. In dat geval wordt uitsluitend vrijstelling van premiebetaling door het fonds verleend indien en voor zover er sprake is van toename van de arbeidsongeschiktheid tijdens de deelname aan het fonds gerekend vanaf de mate van arbeidsongeschiktheid zoals deze geldt bij de eerste toekenning van het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering na afloop van de genoemde wachttijd.

- (5) Na beëindiging van de status van werknemer kan de mate van vrijstelling van premiebetaling bij het fonds niet meer toenemen. Wanneer de arbeidsongeschiktheid van de deelnemer eindigt en de arbeidsongeschiktheid, binnen vier weken herleeft, wordt de vrijstelling van premiebetaling opnieuw voortgezet. De vrijstelling van premiebetaling wordt in dat geval gebaseerd op maximaal de mate van arbeidsongeschiktheid zoals deze gold op het moment van de eerdere beëindiging van de arbeidsongeschiktheid.
- (6) Bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid geldt vrijstelling van premiebetaling, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. De mate van premievrije pensioenopbouw is bepaald in artikel 7 van Deel II van dit pensioenreglement.
- (7) Om in aanmerking te komen voor vrijstelling van premiebetaling dient de deelnemer zich daarvoor bij het fonds aan te melden op een door het bestuur te bepalen wijze.
- (8) Voor een deelnemer voor wie een beschikbare premie aan het pensioenkapitaal wordt toegevoegd en die tegelijkertijd in aanmerking komt voor vrijstelling van premiebetaling als bedoeld in de vorige leden zal de totale aan het pensioenkapitaal toe te voegen beschikbare premie over de betreffende periode nimmer meer bedragen dan de beschikbare premie die toegevoegd zou zijn indien de deelnemer niet arbeidsongeschikt zou zijn geworden.

- (9) Als de arbeidsongeschikte deelnemer op grond van zijn leeftijd in aanmerking komt voor een hogere beschikbare premie zal de vrijgestelde beschikbare premie ook stijgen overeenkomstig de beschikbare premiestaffel als bepaald in artikel 2 van Deel II van dit pensioenreglement.
- (10) De premievrije voortzetting vindt plaats op basis van het reglement zoals dat geldt op de ingangsdatum van de premievrije voortzetting en zoals dat nadien wordt gewijzigd, alsmede op basis van de omstandigheden zoals deze golden op de datum van ingang van de voortzetting. Hierbij wordt de pensioengrondslag in aanmerking genomen zoals die op dat moment voor de deelnemer van toepassing was, waarbij geldt dat als pensioengevend loon in aanmerking wordt genomen het gemiddelde pensioengevende loon over de laatste drie volle kalenderjaren, direct voorafgaande aan het jaar van intrede van de arbeidsongeschiktheid. Dit gemiddelde pensioengevend loon wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de prijsindex. Bij strijdigheid met de fiscale grenzen vindt aanpassing plaats van de pensioengrondslag aan de fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964.
- (11) De hoogte van de opslag voor vrijstelling van premiebetaling uit hoofde van dit artikel is bepaald in artikel 7 van Deel II van dit pensioenreglement. Het bestuur stelt jaarlijks het opslagpercentage vast.

HOOFDSTUK III Informatieverstrekking

Artikel 8 Opgaven en inlichtingen

- (1) De deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde is verplicht op de tijdstippen en over de tijdvakken als door het bestuur bepaald aan het fonds of diens gemachtigde alle inlichtingen en opgaven te verstrekken, die het bestuur voor de uitvoering van dit pensioenreglement noodzakelijk acht.
- (2) Het bestuur kan de toepassing van het in dit pensioenreglement bepaalde afhankelijk stellen van het naleven door de deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde van de in dit artikel bedoelde verplichtingen.
- (3) Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde op enig moment er subjectief mee bekend wordt of objectief geacht kan worden er mee bekend te zijn dat aanmelding bij het fonds niet heeft plaatsgevonden en hij zich alsnog bij het fonds aanmeldt, zal zijn deelnameperiode, teruggerekend, worden vastgesteld op de periode vanaf het tijdstip van aanmelding tot aan het tijdstip waarop de aanmelding had moeten plaatsvinden.
- (4) Het fonds zorgt dat de deelnemers bij aanvang van deelname op de hoogte gesteld worden van de inhoud van de pensioenregeling overeenkomstig het bepaalde in de Pensioenwet.

Artikel 9a Pensioenoverzicht deelnemer

- (1) De deelnemer ontvangt jaarlijks een opgave met de hoogte van de stand van het pensioenkapitaal per 31 december van het voorafgaande kalenderjaar. Indien en voor zover het kapitaal van de deelnemer reeds is aangewend overeenkomstig artikel 15, ontvangt de deelnemer bij de in dit lid genoemde opgave (eveneens) een opgave van de verworven pensioenaanspraken per 31 december van het voorafgaande kalenderjaar. Verder verstrekt het fonds de deelnemer alle informatie waar deze volgens de Pensioenwet recht op heeft.
- (2) De deelnemer ontvangt jaarlijks bij de in lid 1 genoemde opgave een opgave van een indicatie van de hoogte van het ouderdomspensioen en partnerpensioen dat op de pensioendatum op basis van de stand van het pensioenkapitaal per 31 december van het voorafgaande kalenderjaar, op basis van door het bestuur, vastgestelde grondslagen kan worden bepaald.
- (3) De deelnemer ontvangt jaarlijks een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen. Tevens wordt informatie verstrekt over de toeslagverlening.

Artikel 9b Opgave aan de gewezen deelnemer

- (1) Het fonds verstrekt in de vorm van een uniform pensioenoverzicht bij beëindiging van de deelname anders dan door overlijden of door het bereiken van de pensioendatum:
 - a. een opgave van het op het moment van beëindiging aanwezige pensioenkapitaal;

- b. informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is; en
 - c. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds.
- (2) Ten minste één keer in de vijf jaar verstrekt het fonds in de vorm van een uniform pensioenoverzicht de gewezen deelnemer een opgave van het dan aanwezige pensioenkapitaal. Indien en voor zover het kapitaal van de gewezen deelnemer reeds is aangewend overeenkomstig artikel 15, wordt bij de in dit lid genoemde opgave (eveneens) een opgave verstrekt van de op dat moment verworven pensioenaanspraken.

Artikel 9c Opgave aan de gewezen partner

Het fonds verstrekt in de vorm van een uniform pensioenoverzicht aan degene die gewezen partner wordt en een deel van het pensioenkapitaal toegerekend krijgt als bedoeld in artikel 10 bij het ontstaan en vervolgens ten minste één keer in de vijf jaar:

- a. een opgave van het aan de gewezen partner toegerekende deel van het pensioenkapitaal; en
- b. informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is.
- c. alle overige informatie waar zij volgens de Pensioenwet recht op hebben.

Artikel 9d Opgave aan de pensioengerechtigde

- (1) Het fonds verstrekt aan degene die pensioengerechtigde wordt bij aanvang van de uitkering van pensioen en vervolgens jaarlijks:
- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
 - b. een opgave van het meeverzekerd partnerpensioen indien daar voor gekozen is; en
 - c. informatie over de toeslagverlening.
- (2) Het fonds informeert de pensioengerechtigde binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Artikel 9e Opgave op verzoek

- (1) Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde op verzoek:
- a. het voor betrokkene geldende pensioenreglement;
 - b. het bestuursverslag en de jaarrekening van het fonds;
 - c. het uitvoeringsreglement;
 - d. de voor betrokkene relevante informatie over beleggingen;
 - e. de verklaring inzake beleggingsbeginselen;
 - f. een eventueel van toepassing zijnde herstelplan;
 - g. informatie over de hoogte van de dekkingsgraad;
 - h. informatie over het van toepassing zijn van een aanwijzing door De Nederlandsche Bank of Autoriteit Financiële Markten;
 - i. informatie over de aanstelling van een bewindvoerder;
 - j. informatie over de gevolgen van uitruil;
 - k. indicatie van het te bereiken pensioenkapitaal op de pensioendatum;
 - l. indicatie van de hoogte van de in te kopen periodieke uitkeringen bij aanwending van het pensioenkapitaal als bedoeld onder lid 1 sub k van dit artikel.
- (2) Het fonds verstrekt deze informatie op verzoek ook aan vertegenwoordigers van deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners of pensioengerechtigden.
- (3) Het fonds verstrekt de gewezen deelnemers op verzoek een opgave van het bij beëindiging van de deelneming ontstane pensioenkapitaal.
- (4) Op verzoek van de (gewezen) deelnemer verstrekt het fonds een opgave van de deelnemingsjaren en de schriftelijke bescheiden die de deelnemingsperioden kunnen staven. De opgave wordt verstrekt binnen drie maanden nadat het verzoek bij het fonds is binnengekomen.
- (5) De informatie op grond van lid 1 van dit artikel wordt kosteloos verstrekt.

Artikel 9f Wijze van informatieverstrekking

- (1) Het fonds verstrekt met in achtname van de bepalingen van de Pensioenwet, de informatie digitaal, tenzij de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde niet instemt met elektronische informatieverstrekking.
- (2) Het fonds zal de informatie zenden aan het laatst haar bekende adres. Indien bij schriftelijke informatie dit adres onjuist blijkt te zijn wordt navraag gedaan bij de gemeentelijke basisadministratie in de laatst bekende woonplaats van betrokkene.
- (3) Kosten die het fonds maakt, omdat betrokkene verzuimd heeft een adreswijziging door te geven, kunnen door het fonds bij betrokkene in rekening worden gebracht. Deze kosten kunnen niet direct in mindering worden gebracht op de uitkering.

HOOFDSTUK IV Opbouw pensioenkapitaal en risicoverzekeringen

Artikel 10 Pensioenkapitaal; aanwending op de pensioeningangsdatum

- (1) Indien en voor zover het pensioenkapitaal nog niet is aangewend overeenkomstig artikel 15 zal dit bij in leven zijn van de (gewezen) deelnemer op de (vervroegde) pensioeningangsdatum worden gebruikt als koopsom voor de aankoop bij het fonds van:
 - een vanaf de pensioeningangsdatum ingaand levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van de gepensioneerde;
 - een aanspraak op levenslang partnerpensioen ten behoeve van de partner bij overlijden van de gepensioneerde na de pensioeningangsdatum ter grootte van 70% van het ouderdomspensioen;
 - een aanspraak op tijdelijk wezenpensioen ten behoeve van eventuele kinderen, zoals bedoeld van artikel 3 lid 5, van de gepensioneerde ter grootte van 14% van het ouderdomspensioen.
- (2)
 - a. Indien er voor de (gewezen) deelnemer een 4% staffel geldt en op de pensioeningangsdatum blijkt dat de begrenzing van artikel 10 lid 2 sub a van dit artikel als gevolg van aanwending van het pensioenkapitaal dreigt te worden overschreden, zal het meerdere van het pensioenkapitaal als een bedrag ineens aan de rechthebbende worden uitgekeerd na inhouding door het fonds van de wettelijk voorgeschreven inhoudingen en met inachtneming van Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964.
 - b. Indien voor de (gewezen) deelnemer een 3% staffel geldt en er blijkt op enig moment dat bij aanwending van het pensioenkapitaal dat het omgezette ouderdomspensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen hoger is dan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 en aanverwante regelgeving, dan is het fonds bevoegd het pensioenkapitaal zodanig te korten dat wordt voldaan aan de fiscale grenzen. Het bedrag van de korting vervalt aan het fonds. Het fonds zal op meerdere momenten de hoogte van het pensioen toetsen aan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964, bijlage IV van het besluit van 23 november 2017, nr. 2017-187605 (Staatscourant 2017, 70303) en bepaald is in overige aanverwante regelgeving. Het aanwezige pensioenkapitaal wordt gekort als er meer pensioenkapitaal is dan nodig voor de aankoop van het fiscaal maximale pensioen.
 - c. Indien voor de (gewezen) deelnemer een staffel geldt op basis van een afwijkende rekenrente zoals opgenomen in lid 2 sub a en sub b opgenomen rekenrente en er blijkt op enig moment dat bij aanwending van het pensioenkapitaal dat het omgezette ouderdomspensioen, partnerpensioen en/of wezenpensioen hoger is dan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 en aanverwante regelgeving, dan is het fonds bevoegd het pensioenkapitaal zodanig te korten dat wordt voldaan aan de fiscale grenzen. Het bedrag van de korting vervalt aan het fonds. Het fonds zal op meerdere momenten de hoogte van het pensioen toetsen aan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964, bijlage V van het besluit van 23 november 2017, nr. 2017-187605 (Staatscourant 2017, 70303) en bepaald is in overige aanverwante regelgeving. Het aanwezige pensioenkapitaal wordt gekort als er meer pensioenkapitaal is dan nodig voor de aankoop van het fiscaal maximale pensioen.
- (3) Het ouderdomspensioen gaat in op de pensioeningangsdatum en wordt levenslang per maand achteraf uitgekeerd tot en met de maand van overlijden van de gepensioneerde.
- (4) Het partnerpensioen gaat bij overlijden van de gepensioneerde na de pensioeningangsdatum in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt en wordt uitgekeerd tot en met de maand waarin de partner overlijdt. Het in de vorige volzin bepaalde geldt op overeenkomstige wijze ten aanzien van het bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner.

- (5) Het wezenpensioen gaat bij overlijden van de gepensioneerde na de pensioeningangsdatum in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de gepensioneerde overlijdt en wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind de 18 jaar wordt of, indien dat eerder is, tot en met de maand waarin het kind overlijdt.
- (6) In afwijking van het bepaalde in lid 5 van dit artikel vindt de uitkering van het wezenpensioen aan het kind plaats tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind de 27 jaar wordt of, indien dat eerder is, tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind overlijdt of tot en met de maand waarin het kind tijdens de voor werkzaamheden overdag beschikbare tijd minder dan 18 uur per week onderwijs of een beroepsopleiding volgt.
- (7) Het wezenpensioen wordt verdubbeld voor een kind indien beide ouders of verzorgers zijn overleden. Het wezenpensioen wordt voor ten hoogste vijf kinderen uitgekeerd. Zijn er meer dan vijf wezenpensioengerechtigde kinderen dan wordt het totale bedrag aan wezenpensioen verdeeld over alle kinderen, ieder een gelijk deel. Indien nadien het aantal voor wezenpensioen in aanmerking komende kinderen wijzigt, dan heeft dit geen invloed op de hoogte van het vastgestelde wezenpensioen.

Artikel 11 Partner- en wezenpensioen op risicobasis

- (1) Bij overlijden van de deelnemer vóór het bereiken van de pensioeningangsdatum wordt aan zijn partner en/of zijn kinderen een partnerpensioen respectievelijk wezenpensioen uitgekeerd met inachtneming van de hierna opgenomen bepalingen.
- (2) Het partnerpensioen bij overlijden vóór de pensioeningangsdatum gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt en wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin de partner overlijdt. In geval van overlijden van de deelnemer wordt voor de berekening van het ouderdompensioen dat verworven zou kunnen worden vanaf de overlijdensdatum tot de pensioendatum van de deelnemer het gemiddelde pensioengevende loon over maximaal de laatste drie volle kalenderjaren, direct voorafgaande aan het jaar van overlijden van de deelnemer, in aanmerking genomen;
- (3) Het wezenpensioen bij overlijden vóór de pensioeningangsdatum gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt en eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand waarin het kind 18 jaar wordt of, indien dat eerder is, tot en met de maand waarin het kind overlijdt.
- (4) In afwijking van het bepaalde in lid 3 van dit artikel vindt de uitkering van het wezenpensioen aan het kind plaats tot en met de maand waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt of indien dat eerder is, tot en met de maand waarin het kind overlijdt of tot en met de maand waarin het kind tijdens de voor werkzaamheden overdag beschikbare tijd minder dan 18 uur per week onderwijs of een beroepsopleiding volgt.
- (5) Het wezenpensioen wordt verdubbeld voor een kind waarvan beide ouders of verzorgers zijn overleden. Het wezenpensioen wordt voor ten hoogste vijf kinderen uitgekeerd. Zijn er meer dan vijf wezenpensioengerechtigde kinderen dan wordt het totale bedrag aan wezenpensioen verdeeld over alle kinderen, ieder een gelijk deel. Indien nadien het aantal voor wezenpensioen in aanmerking komende kinderen wijzigt, dan heeft dit geen invloed op de hoogte van het vastgestelde wezenpensioen.
- (6) Bij overlijden van de deelnemer vóór de pensioeningangsdatum is een partnerpensioen verzekerd conform artikel 3 Deel II van dit pensioenreglement.
- (7) Bij overlijden van de deelnemer vóór de pensioeningangsdatum is een wezenpensioen verzekerd conform artikel 3 Deel II van dit pensioenreglement.
- (8) Het jaarlijks partnerpensioen bij overlijden vóór de pensioeningangsdatum als bedoeld in lid 2 wordt tot de pensioeningangsdatum op risicobasis verzekerd. Dit betekent dat het partnerpensioen zonder waarde vervalt bij:
 - beëindiging van deelname anders dan door overlijden;
 - scheiding;
 - het bereiken van de pensioeningangsdatum doch uiterlijk op de pensioendatum.
- (9) Indien de deelnemer een partner als begunstigde van het partnerpensioen aanmeldt, verstrekt het fonds aan de deelnemer een bevestiging van de aanmelding;
- (10) Met betrekking tot de periode waarin de deelnemer in deeltijd heeft gewerkt, wordt bij vaststelling van de periode betrekking hebbende deel van het jaarlijks partner- en wezenpensioen rekening gehouden met de in die periode geldende deeltijdfactor.

- (11) Bij overlijden van de deelnemer vervalt het pensioenkapitaal aan het fonds.

Artikel 12 Bijzonder partnerpensioen

- (1) In geval van scheiding van de (gewezen) deelnemer vóór de pensioeningangsdatum verkrijgt de gewezen partner een aanspraak op bijzonder partnerpensioen waarvan de hoogte als volgt wordt vastgesteld.
- a. allereerst wordt per de scheidingsdatum de hoogte van het met het op de scheidingsdatum aanwezige pensioenkapitaal aan te kopen partnerpensioen berekend, uitgaande van de aankoop van een ouderdomspensioen en een partnerpensioen ter grootte van 70% van het ouderdomspensioen, met inachtneming van de overige bepalingen in het pensioenreglement;
 - b. vervolgens wordt berekend welke koopsom, op basis van door het bestuur vastgestelde grondslagen, benodigd is voor de aankoop van het partnerpensioen als bedoeld in sub a;
 - c. de aldus sub b vastgestelde koopsom wordt onttrokken aan het saldo van het pensioenkapitaal en wordt door het fonds als bijzonder partnerpensioenkapitaal separaat geadministreerd;
 - d. Indien er voor de scheidingsdatum reeds sprake is van omgezet pensioenkapitaal in pensioenaanspraken op grond van artikel 15 van dit pensioenreglement, dan wordt de daaruit voortvloeiende aanspraak op partnerpensioen toegekend als bijzonder partnerpensioen overeenkomstig het tweede lid van dit artikel;
 - e. Het op grond van dit lid door het fonds vastgestelde pensioenkapitaal voor bijzonder partnerpensioen wordt vanaf het tijdstip van scheiding tot de pensioendatum door het fonds op een aparte pensioenrekening belegd conform de in het pensioenreglement geldende life cycle. Iedere wijziging in de belegging(en) van het pensioenkapitaal geldt op overeenkomstige wijze ten aanzien van de belegging(en) van het pensioenkapitaal bestemd voor het bijzonder partnerpensioen.
 - f. Het bijzonder partnerpensioenkapitaal wordt uiterlijk op de pensioeningangsdatum, mits de (gewezen) deelnemer nog in leven is, aangewend voor de aankoop bij het fonds van een aanspraak op bijzonder partnerpensioen. Artikel 15 van het pensioenreglement is onverkort van toepassing.

Bij overlijden van een gewezen partner voor de pensioeningangsdatum van de (gewezen) deelnemer met een aanspraak op bijzonder partnerpensioenkapitaal, wordt het bijzonder partnerpensioenkapitaal toegevoegd aan het pensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer.

- (2) In geval van scheiding van de (gewezen) deelnemer met een aanspraak op partnerpensioen, wordt aan de gewezen partner de op het tijdstip van scheiding aanwezige aanspraak op partnerpensioen als aanspraak op bijzonder partnerpensioen toegekend. De hoogte van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de hoogte van de aanspraak op partnerpensioen direct voorafgaand aan het tijdstip van scheiding. Bij overlijden van een gewezen partner met een aanspraak op bijzonder partnerpensioen, wordt de aanspraak op bijzonder partnerpensioen toegevoegd aan de aanspraak op partnerpensioen van de (gewezen) deelnemer.
- (3) In geval van scheiding van de gepensioneerde, wordt aan de gewezen partner de op het tijdstip van scheiding aanwezige aanspraak op partnerpensioen als aanspraak op bijzonder partnerpensioen aan de gewezen partner toegekend. De hoogte van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de hoogte van de aanspraak op partnerpensioen direct voorafgaand aan het tijdstip van scheiding. Bij overlijden van een gewezen partner met een aanspraak op bijzonder partnerpensioen, vervalt deze aanspraak aan het fonds.
- (4) Het bepaalde in dit artikel vindt geen toepassing indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en de (gewezen) partner, op een door het fonds voorgeschreven wijze anders overeenkomen of de rechter bij de beschikking inzake scheiding op hun gemeenschappelijk verzoek anders heeft beslist, een en ander mits het bestuur zich vooraf schriftelijk bereid heeft verklaard een uit die afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.
- (5) Voor de toepassing van dit artikel wordt onder tijdstip van scheiding verstaan:
- a. de datum waarop het einde van het huwelijk dan wel de datum waarop de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt ingeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand;
 - b. in het geval het een gezamenlijke huishouding als bedoeld in artikel 1 sub j onder III betreft: de datum waarop het bestuur vaststelt dat niet meer aan de voorwaarden van een gezamenlijke huishouding wordt voldaan.
- (6) Voor de toepassing van het in lid 5 sub b bepaalde van dit artikel wordt met inachtneming van artikel 18, eerste lid sub a onder 2 van de Wet op de loonbelasting 1964 als beëindigingsdatum van de partnerrelatie aangemerkt de datum van aantekening van het aangetekende schrijven waarmee de beëindiging een feit is geworden of de dagtekening van de gezamenlijke verklaring. Indien naar het oordeel van het fonds geen eenduidigheid bestaat over de beëindigingsdatum, wordt als beëindigingsdatum aangehouden de datum waarop volgens het bevolkingsregister de inschrijving van de gewezen deelnemer of gepensioneerde en zijn gewezen partner op hetzelfde adres is beëindigd.

- (7) Aanspraken op bijzonder partnerpensioenkapitaal en bijzonder partnerpensioen uit hoofde van dit pensioenreglement worden meegenomen bij de toepassing van het bepaalde in artikel 10 lid 2.

Artikel 13 Verevening van ouderdomspensioen bij scheiding

- (1) Indien het huwelijk dan wel het geregistreerde partnerschap van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde geëindigd is door scheiding of bij een scheiding van tafel en bed, heeft de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde op grond van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding recht op uitbetaling jegens het fonds op een deel van het met het pensioenkapitaal aangekochte en aan te kopen ouderdomspensioen. Het recht op uitbetaling kan alleen dan rechtstreeks jegens het fonds worden uitgeoefend indien de scheiding binnen twee jaar na inschrijving van de scheidingsdatum in de registers van de Burgerlijke Stand of het Huwelijksgoederenregister, door een van beide gewezen echtgenoten of geregistreerde partners aan het fonds wordt gemeld door middel van het bij wet voorgeschreven meldingsformulier.
- (2) Het in het vorige lid bepaalde is niet van toepassing indien
- de toepasselijkheid van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding bij huwelijkse voorwaarden dan wel bij de voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding is uitgesloten; of
 - het ouderdomspensioen dat krachtens de verevening aan de gewezen partner toekomt, gelijk of lager is dan het in bijlage I van dit pensioenreglement vermelde afkoopbedrag
- (3) De verevening ten aanzien van het pensioenkapitaal dat is bestemd voor ouderdomspensioen, zal, na aftrek van het kapitaal bestemd voor bijzonder partnerpensioen op grond van artikel 12, als volgt plaatsvinden:
- a. Het op de datum van scheiding aanwezige pensioenkapitaal (inclusief het in geval van een vorige scheiding als gevolg van toepassing van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding door het fonds vastgestelde pensioenkapitaal ten behoeve van een vorige gewezen partner) wordt vermenigvuldigd met een breuk.
 - b. De noemer van de breuk bestaat uit het aantal deelnemersjaren (in maanden nauwkeurig) gelegen vanaf de datum van aanvang van deelname tot aan de datum van scheiding vermenigvuldigd met 2.
 - c. De teller van de breuk bestaat uit het aantal deelnemersjaren tussen de datum van het huwelijk of geregistreerd partnerschap en de datum van scheiding.
 - d. Na toepassing van de onder onderdeel a) genoemde breuk op het pensioenkapitaal resteert een hierna te noemen: "Vereveningspensioenkapitaal".
 - e. Indien er voor de scheidingsdatum reeds sprake is van omgezet pensioenkapitaal in pensioenaanspraken op grond van artikel 15 van dit pensioenreglement, dan wordt voor de vaststelling van het verevend pensioen hiermee rekening gehouden;
- (4) Het op grond van lid 3 van dit artikel door het fonds vastgestelde Vereveningspensioenkapitaal wordt vanaf het tijdstip van scheiding tot de pensioeningangsdatum door het fonds op een aparte pensioenrekening belegd conform de in het pensioenreglement geldende life cycle. Iedere wijziging in de belegging(en) van het pensioenkapitaal geldt op overeenkomstige wijze ten aanzien van de belegging(en) van het Vereveningspensioenkapitaal.
- (5) Op de pensioeningangsdatum van de (gewezen) deelnemer wordt het Vereveningspensioenkapitaal aangewend voor de aankoop van ouderdomspensioen bij het fonds op het leven van de gepensioneerde. Dit ouderdomspensioen wordt uitgekeerd aan de gewezen partner zolang deze en de gepensioneerde in leven zijn, doch uiterlijk tot en met de maand waarin de gewezen partner of de gepensioneerde overlijdt. Overlijdt de gewezen partner vóórdat de gepensioneerde overlijdt, dan keert het fonds het volledige ouderdomspensioen (weer) uit aan de gepensioneerde.
- (6) Overlijdt de gewezen partner vóór het tijdstip waarop aankoop van het ouderdomspensioen met het Vereveningspensioenkapitaal plaatsvindt, dan wordt het Vereveningspensioenkapitaal (weer) toegevoegd aan het pensioenkapitaal van de (gewezen) deelnemer.
- (7) Ingeval een deel van het pensioenkapitaal op grond van artikel 15 op het tijdstip van scheiding is omgezet in een aanspraak op ouderdomspensioen, krijgt de gewezen partner recht op uitbetaling jegens het fonds van de helft van dat ouderdomspensioen dat is toe te rekenen aan de deelnemersjaren tussen de datum van het huwelijk of geregistreerd partnerschap en de datum van scheiding. Dit ouderdomspensioen wordt uitgekeerd aan de gewezen partner zolang deze en de gepensioneerde in leven zijn, doch uiterlijk tot en met de maand waarin de gewezen partner of de gepensioneerde overlijdt. Overlijdt de gewezen partner vóórdat de gepensioneerde overlijdt, dan keert het fonds het volledige ouderdomspensioen (weer) uit aan de gepensioneerde.
- (8) In afwijking op de bovenstaande bepalingen kunnen de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner bij huwelijkse voorwaarden dan wel bij de voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding een afwijkende regeling overeenkomen. Met betrekking tot het pensioenkapitaal kan de afwijking uitsluitend bestaan uit

- a) een andere factor dan de factor "2" als bedoeld in lid 3, onderdeel b; of
- b) een andere periode dan de periode als bedoeld in artikel lid 3, onderdeel c.

Gebruikmaking van deze mogelijkheid is mogelijk, mits het fonds binnen twee jaar na het tijdstip van scheiding een daartoe strekkend gezamenlijk verzoek van de (gewezen) deelnemer en de gewezen partner heeft ontvangen vergezeld van een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de bedoelde overeenkomst.

- (9) Met inachtneming van het in de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding ter zake bepaalde kunnen het in de voorgaande leden bedoelde Vereveningspensioenkapitaal, de aanspraak op ouderdomspensioen en het in artikel 12 bedoelde bijzonder partnerpensioen(kapitaal) door middel van conversie worden omgezet in pensioenkapitaal en/of ouderdomspensioen uitsluitend op het leven van de gewezen partner. Zowel de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde als de gewezen partner, alsook het fonds dienen deze conversie schriftelijk overeen te komen. In geval van conversie is de vermindering van het pensioenkapitaal en/of ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde definitief, vervalt het bijzonder partnerpensioen(kapitaal) en wordt het ouderdomspensioen aan de gewezen partner uitgekeerd vanaf de pensioendatum van de gewezen partner tot en met de maand waarin de gewezen partner overlijdt.
- (10) De kosten verband houdende met de verevening worden door het fonds voor de helft aan ieder der gewezen partners in rekening gebracht.

Artikel 14 Uitsluiting partner- en wezenpensioen

Aanspraak op partnerpensioen op grond van dit pensioenreglement bestaat slechts voor de partner met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde voor de pensioeningangsdatum in het huwelijk is getreden, een geregistreerd partnerschap is aangegaan of een gezamenlijke huishouding is gaan voeren.

In geval van overlijden van een gepensioneerde na de pensioeningangsdatum bestaat slechts aanspraak op wezenpensioen voor kinderen geboren uit een voor de pensioeningangsdatum gesloten huwelijk, geregistreerd partnerschap of aangegane gezamenlijke huishouding.

Artikel 15 Aanwending pensioenkapitaal voor aanspraken op ouderdomspensioen 10 jaar voorafgaand aan de pensioenrichtleeftijd

- (1) Vanaf het moment dat de (gewezen) deelnemer nog 10 jaar te gaan heeft tot de pensioenrichtleeftijd wendt het fonds jaarlijks een deel van diens pensioenkapitaal aan voor de aankoop van een aanspraak op een levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen, een en ander zoals bedoeld in artikel 10 van dit pensioenreglement.

De aanwending vindt steeds plaats per de eerste dag van een kalendermaand en conform onderstaand schema:

10 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 10% van het aanwezige pensioenkapitaal
9 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 11% van het aanwezige pensioenkapitaal
8 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 12,5% van het aanwezige pensioenkapitaal
7 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 14,3% van het aanwezige pensioenkapitaal
6 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 16,7% van het aanwezige pensioenkapitaal
5 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 20% van het aanwezige pensioenkapitaal
4 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 25% van het aanwezige pensioenkapitaal
3 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 33,3% van het aanwezige pensioenkapitaal
2 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 50% van het aanwezige pensioenkapitaal
1 jaar voor pensioenrichtleeftijd -> 100% van het aanwezige pensioenkapitaal.

Pensioenkapitaal dat ontstaat in het jaar voorafgaand aan de pensioenrichtleeftijd wordt direct omgezet voor de aankoop van een aanspraak op een levenslang ouderdomspensioen, een levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen, een en ander zoals bedoeld in artikel 10 van dit pensioenreglement.

- (2) De hoogte van de aanspraak op levenslang ouderdomspensioen, een levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen wordt bepaald aan de hand van de hoogte van het aangewende pensioenkapitaal, de op het tijdstip van aanwending van het pensioenkapitaal geldende pensioendatum en het op het tijdstip van aanwending van het pensioenkapitaal geldende door het fonds vastgestelde aankooptarief. Aankoop vindt plaats op basis van de tarieven zoals opgenomen in bijlage III van dit pensioenreglement.
- (3) Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op het pensioenkapitaal dat ontstaan is uit hoofde van artikel 12, artikel 13 en artikel 30a van dit pensioenreglement.

HOOFDSTUK V Flexibele pensionering

Artikel 16 VERVALLEN

Artikel 16a Uitrust partnerpensioenen in ouderdompensioenen

- (1) De (gewezen) deelnemer heeft éénmalig, direct voorafgaande aan de pensioeningangsdatum van zijn volledig pensioen, de keuze een aanspraak op partnerpensioenen te doen vervangen door het ouderdompensioen te verhogen. Het ouderdompensioen wordt verhoogd conform de tabel in Bijlage IV van dit pensioenreglement.
- (2) Een aanspraak op bijzonder partnerpensioenen blijft bij deze keuze genoemd in lid 1 buiten beschouwing.
- (3) Aanvaarding van het verzoek kan slechts met schriftelijke instemming van de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen. De partner dient hiervoor een door het fonds opgesteld formulier in te vullen en te ondertekenen. Hierbij geldt als voorwaarde dat legalisatie van de handtekening van de Partner dient plaats te vinden door een ambtenaar van de gemeente, een advocaat of een notaris.
- (4) In tegenstelling tot het bepaalde in artikel 20 lid 1 heeft een (gewezen) deelnemer het recht om zijn partnerpensioenen uit te ruilen in ouderdompensioenen op de pensioeningangsdatum als de aanspraak op het ouderdompensioen, berekend naar het moment van de pensioeningangsdatum, lager is dan het afkoopbedrag uit Bijlage I bedraagt en de (gewezen) deelnemer ervoor kiest zijn pensioen periodiek te laten betalen conform de bepalingen van artikel 21 van dit pensioenreglement. Lid 3 is hierbij van overeenkomstige toepassing.

Artikel 17 Vervroeging en uitstel pensioendatum

- (1) De (gewezen) deelnemer kan op vrijwillige basis het pensioenkapitaal dat is bestemd voor ouderdompensioenen en/of, in geval aanwending in de zin van artikel 15 lid 1 heeft plaatsgevonden, de aanspraken op ouderdompensioenen aanwenden ten behoeve van een geheel of gedeeltelijk vervroegd ouderdompensioen met inachtneming van artikel 18a lid 2 Het vervroegde gedeelte van het ouderdompensioen wordt verlaagd conform de tabel in Bijlage IV, met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen conform artikel 18a lid 6 van de Wet op de loonbelasting 1964. De vroegste pensioeningangsdatum is de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt.

Ingeval de pensioeningangsdatum is gelegen in een periode die meer dan vijf jaar vóór pensioendatum ligt, dient de (gewezen) deelnemer zijn arbeidzame leven op de pensioeningangsdatum voor het gedeelte dat het ouderdompensioen ingaat te beëindigen. Indien er sprake is van een dienstverband met een werkgever dient de (gewezen) deelnemer dit door een schriftelijke verklaring van de werkgever kenbaar te maken aan het fonds. Tevens dient de werknemer hierin te verklaren dat hij niet de intentie heeft de (beëindigde) arbeid weer te hervatten. In alle andere gevallen dient de (gewezen) deelnemer dit zelf te verklaren. De (gewezen) deelnemer is dan voorts verplicht elke wijziging in het arbeidzame leven en de beëindiging daarvan voor zover dit plaatsvindt vijf jaar vóór de pensioendatum direct schriftelijk aan het fonds te melden.

- (2) Het vervroegde ouderdompensioen kan getrapt worden uitbetaald conform het bepaalde in artikel 19 en daarnaast is het mogelijk een deel van het ouderdompensioen aan te wenden voor een tijdelijk ouderdompensioen conform het bepaalde in artikel 18.
- (3) De (gewezen) deelnemer kan kiezen voor geheel of gedeeltelijk uitstel van de pensioeningangsdatum tot uiterlijk vijf jaar na de pensioendatum. Het uitgestelde gedeelte van het ouderdompensioen wordt dan verhoogd conform de tabel in Bijlage IV. Daarbij worden de factoren toegepast die gelden op de pensioeningangsdatum.
- (4) In geval van vervroeging, dient de aanvraag ten minste drie maanden voor de beoogde pensioeningangsdatum bij het fonds te worden ingediend. De aanvraag die ziet op een vervroeging van meer dan vijf jaar voor pensioendatum dient mede te zijn ondertekend door de werkgever ten bewijze van het feit dat de dienstbetrekking geheel of gedeeltelijk wordt beëindigd in verband met (gedeeltelijke) pensionering. In geval van uitstel, dient de aanvraag ten minste drie maanden voor de pensioendatum bij het fonds te worden ingediend.
- (5) De deelnemer die recht heeft op (gedeeltelijke) premievrije opbouw wegens arbeidsongeschiktheid, kan voor dat premievrije deel geen gebruik maken van het recht op uitstel van de pensioendatum en alleen geen gebruik maken van het recht op vervroegen voor zover de pensioeningangsdatum binnen vijf jaar voor de pensioendatum gelegen is.

Artikel 18 Tijdelijk ouderdomspensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer die de pensioendatum heeft vervoegd, kan op het moment dat hij zijn pensioen volledig ingaat naast het vervoegen een deel het pensioenkapitaal bestemd voor ouderdomspensioen en/of in geval aanwending in de zin van artikel 15 lid 1 heeft plaatsgevonden, de aanspraken op ouderdomspensioen aanwenden ten behoeve van een tijdelijk ouderdomspensioen. Het tijdelijke ouderdomspensioen is maximaal gelijk aan twee maal de AOW-uitkering voor een gehuwde.
- (2) Het tijdelijk ouderdomspensioen gaat in op de vervoegde pensioeningangsdatum en wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand voorafgaand aan de pensioendatum of – indien dat eerder is – tot en met de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.
- (3) De aanvraag voor tijdelijk ouderdomspensioen dient gelijktijdig met de aanvraag voor de beoogde vroegere pensioeningangsdatum bij het fonds te worden ingediend.

Artikel 18a Voorwaarden bij toepassing deeltijdpensioen op grond van artikel 17

- (1) Een (gewezen) deelnemer heeft op grond van artikel 17 de mogelijkheid om zijn pensioen gedeeltelijk te vervoegen of uit te stellen. Ten minste drie maanden voor de beoogde gedeeltelijke pensioeningangsdatum dient de aanvraag voor vervoeging of uitstel bij het fonds te worden ingediend.
- (2) Deeltijdpensioen is mogelijk voor ten minste 20%, 40%, 50%, 60% of 80% van het opgebouwde pensioenkapitaal. Indien sprake is van aanwending in de zin van artikel 15 lid 1 dan wordt eerst het reeds omgezette deel pensioenkapitaal in aanmerking genomen voor de vaststelling van het gedeeltelijk vervoegde ouderdomspensioen.
- (3) De (gewezen) deelnemer kan maximaal eenmaal per jaar het percentage voor deeltijdpensioen verhogen. Verlagen van het percentage van deeltijdpensioen is niet mogelijk.
- (4) Gedeeltelijke vervoeging van het ouderdomspensioen kan uitsluitend plaatsvinden indien en voor zover de keuze van (de gewezen) deelnemer niet leidt tot een lager pensioen dan het bij of krachtens de Pensioenwet vastgestelde bedrag van afkoop.
- (5) In geval gedeeltelijke vervoeging van ouderdomspensioen naar een datum die ligt vijf jaar voor de reguliere pensioendatum geldt onverkort artikel 17 lid 1.
- (6) Een nog niet ingegaan deel van het ouderdomspensioen gaat uiterlijk vijf jaar na de reguliere pensioendatum in.
- (7) De keuzes die een (gewezen) deelnemer maakt op grond van dit artikel zijn onherroepelijk.

Artikel 19 Getrapt pensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer heeft op de pensioeningangsdatum van zijn volledig pensioen de mogelijkheid de aanspraken op ouderdomspensioen te herschikken en te kiezen voor een zogenaamd getrapt pensioen. De herschikking van het ouderdomspensioen heeft geen invloed op de hoogte van de aanspraken op bijzonder partnerpensioen en partner- en wezenpensioen.
- (2) Deze herschikking kan geschieden door variatie in de hoogte en periode van de uitkering van het ouderdomspensioen aan te brengen. De keuzemogelijkheden voor herschikking van het ouderdomspensioen zijn als volgt:
 - gedurende de eerste 5 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 75% van de hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 10 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 75% van de hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 5 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 90% van de hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 10 jaar een hogere uitkering, waarna de uitkering daalt naar 90% van de hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 5 jaar een lagere uitkering van 90% van de daarop volgende hogere uitkering;
 - gedurende de eerste 5 jaar een lagere uitkering van 75% van de daarop volgende hogere uitkering.
- (3) Bij overlijden van de gepensioneerde komt aan de (gewezen) partner van de gepensioneerde een zelfstandig recht op herschikking van het (bijzonder) partnerpensioen toe, overeenkomstig de voorgaande bepalingen van dit artikel.
- (4) Een aanvraag tot herschikken en de mate waarin dat dient te geschieden dient ten minste drie maanden voor de pensioeningangsdatum respectievelijk drie maanden na het overlijden van de (gewezen) deelnemer bij het fonds te zijn ingediend.

- (5) Het herschikken van pensioenaanspraken vindt plaats op basis van de tabel zoals opgenomen in bijlage IV bij dit pensioenreglement.

Artikel 20 Gelijk overlevingspensioen

- (1) De (gewezen) deelnemer kan op de pensioeningangsdatum van zijn volledig pensioen kiezen voor een gelijk overlevingspensioen, hetgeen inhoudt dat bij zijn overlijden of dat van zijn partner de hoogte van de pensioenuitkering wordt verlaagd tot een percentage van het ouderdomspensioen conform de tabel in Bijlage IV bij dit pensioenreglement en met inachtneming van artikel 18d lid 1 en lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964. Voor de berekening van dit percentage wordt het ouderdomspensioen eerst zodanig verlaagd dat daardoor de verhouding 100% ouderdomspensioen met 70% partnerpensioen is hersteld, rekening houdend met een diensttijd evenredige inbouw van de AOW-uitkering voor een gehuwd persoon inclusief vakantietoeslag zoals bepaald in artikel 18a lid 8 van de Wet op de loonbelasting 1964. Omzetting vindt plaats met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen conform Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964.
- (2) De vaststelling van het gelijke overlevingspensioen ten behoeve van de partner vindt plaats met inachtneming van een bijzonder partnerpensioen uit hoofde van dit pensioenreglement.
- (3) Aan de (gewezen) deelnemer wordt schriftelijk mededeling gedaan van de wijziging van de aanspraken als gevolg van de uitruil van het ouderdomspensioen.
- (4) Een aanvraag voor gelijk overlevingspensioen dient ten minste drie maanden voor de pensioeningangsdatum bij het fonds te zijn ingediend.

Artikel 21 Beperking mogelijkheden flexibele pensionering

- (1) Om gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden van flexibele pensionering als in dit hoofdstuk aangegeven, dient de aanspraak op ouderdomspensioen, berekend naar het moment van de pensioeningangsdatum, ten minste het afkoopbedrag uit Bijlage I te bedragen, met uitzondering van het bepaalde in artikel 16a lid 4 van dit pensioenreglement.
- (2) Bij de diverse mogelijkheden voor flexibele pensionering wordt na toepassing van lid 1 onderstaande volgorde aangehouden:
1. uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen conform artikel 16a;
 2. gelijk overlevingspensioen conform artikel 20;
 3. aanwending ouderdomspensioen voor een tijdelijk ouderdomspensioen conform artikel 18;
 4. herschikking uitkeringshoogte middels getrappt pensioen conform artikel 19.
- (3) Indien gekozen wordt voor deeltijdpensioen zoals bedoeld in artikel 18a zijn de flexibiliseringsmogelijkheden in artikelen 16a, 18, 19 en 20 niet van toepassing.
- (4) Als gekozen wordt voor getrappt pensioen of voor een tijdelijk ouderdomspensioen kan daarnaast niet gekozen worden voor gelijk overlevingspensioen.
- (5) Door vervroeging van de pensioendatum en aanwending van ouderdomspensioen voor een tijdelijk ouderdomspensioen wordt het ouderdomspensioen dat op de pensioendatum zou worden uitgekeerd verlaagd. Het ouderdomspensioen vanaf de pensioeningangsdatum dat daardoor resteert moet minimaal 50% van de oorspronkelijke aanspraak op ouderdomspensioen bedragen. Wordt gekozen voor vervroeging van de pensioendatum in combinatie met getrappt ouderdomspensioen, dan mag de laagste uitkering van ouderdomspensioen nimmer minder bedragen dan 50% van de oorspronkelijke aanspraak op ouderdomspensioen op de pensioendatum.
- (6) Een eenmaal gemaakte keuze voor flexibele pensionering op grond van dit hoofdstuk is onherroepelijk en kan daarna niet meer worden gewijzigd.

Artikel 22 Toeslagverlening

- (1) Op de aanspraken op ouderdoms- partner- en wezenpensioen en op bijzonder partnerpensioen die zijn ontstaan na aanwending van het pensioenkapitaal ingevolge dit pensioenreglement en op de ingegane pensioenen wordt jaarlijks een toeslag verleend van maximaal 2% met inachtneming van de volgende bepalingen. Het bestuur beslist jaarlijks uiterlijk in december, aan de hand van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van dat jaar, of en in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken het jaar daaropvolgend worden aangepast.

Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

- (2) Als de beleidsdekkingsgraad het toelaat kan het bestuur besluiten, in aanvulling op de toeslag als bedoeld in lid 1 van dit artikel, een extra toeslag te verlenen van maximaal 1%.
- (3) Bij de besluitvorming als bedoeld in lid 1 en lid 2 van dit artikel hanteert het bestuur de in de Bijlage II opgenomen Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen en de in of krachtens de Pensioenwet gestelde voorwaarden voor toeslagverlening.
- (4) Indien het bestuur in december van enig jaar besluit een toeslag te verlenen, wordt deze toeslag op 1 januari daaropvolgend verleend op:
 - a. de per 31 december van het voorgaande kalenderjaar opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemers;
 - b. de ingegane pensioenen van pensioengerechtigden en de pensioenaanspraken van de gewezen deelnemers.Toeslagen op aanspraken op bijzonder partnerpensioen worden op dezelfde wijze verleend.
- (5) Het bestuur is te allen tijde bevoegd het toeslagbeleid en de hierbij gehanteerde voorwaarden aan te passen.
- (6) Bij wijziging van het toeslagbeleid worden (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden binnen drie maanden na wijziging daarover geïnformeerd.

HOOFDSTUK VI Uitbetaling en terugvordering

Artikel 23 Uitbetaling van de pensioenen

- (1) Een ouderdoms-, (bijzonder) partner- en/of wezenpensioen wordt voor de eerste maal uitgekeerd over de maand waarin het recht daarop is ontstaan, met dien verstande dat geen (bijzonder) partner-, en/of wezenpensioen wordt uitgekeerd over maanden waarin recht op ouderdomspensioen bestaat. Het wezenpensioen wordt uitgekeerd aan de wettelijke vertegenwoordiger van het kind, dan wel aan het kind zelf, indien het meerderjarig is. Degene die voor de eerste maal een uitkering ontvangt, ontvangt een opgave van zijn pensioenrechten en, voor zover van toepassing, tevens een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen. Tevens wordt informatie over de toeslagverlening gegeven. Daarna wordt deze opgave en informatie jaarlijks verstrekt.
- (2) Indien een wezenpensioen wordt verdubbeld ten gevolge van het beëindigen van de uitkering van een (bijzonder) partnerpensioen gaat die verdubbeling in op de eerste dag van de maand volgend op die waarover het (bijzonder) partnerpensioen voor het laatst wordt uitbetaald. De verdubbeling vindt plaats voor een kind waarvan beide ouders zijn overleden. Onder ouder wordt in dit verband verstaan de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en degene die als vader of moeder tot het kind in familierechtelijke betrekking stond. Bij pleeg- of stiefkinderen wordt onder ouder mede begrepen degene die samen met de deelnemer het pleeg- of stiefkind als eigen kind onderhield en opvoedde.
- (3) De uitbetaling van de in dit artikel vermelde pensioenen geschiedt in termijnen van een maand, telkens voor het einde van die maand. Alle uitkeringen geschieden op een in Nederland aangehouden betaalrekening en in euro's.
- (4) De uitkeringen van de in dit artikel vermelde pensioenen zullen worden verminderd met de inhoudingen welke het fonds ingevolge bestaande wetten of besluiten verplicht is in te houden en af te dragen.

Artikel 24 Terugvordering en verjaring

- (1) Een onjuiste pensioenuitkering kan door of namens het fonds worden herzien. De herziening kan plaatsvinden met terugwerkende kracht.
- (2) Indien een pensioenuitkering in het nadeel van de pensioengerechtigde wordt herzien dan vordert het fonds het onverschuldigd betaalde pensioen terug. Naast de geheel of ten dele ten onrechte gedane betalingen, kunnen in geval van nalatigheid worden teruggevorderd: een schadevergoeding als bedoeld in de artikelen 119 en 120 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, en/of alle kosten, die naar het oordeel van het bestuur tot invordering van het verschuldigde zijn gemaakt alsmede de hierover verschuldigde BTW.
- (3) Het terugvorderingsrecht van het fonds, als bedoeld in het vorige lid, verjaart door het verloop van vijf jaren na afloop van het jaar waarin de geheel of ten dele onjuiste uitkeringen zijn gedaan.

- (4) Indien een pensioenuitkering in het voordeel van de pensioengerechtigde wordt herzien dan betaalt het fonds het te weinig betaalde pensioen na. Een vergoeding tot vertragingsschade wordt slechts toegekend voor zover deze niet op grond van artikel 308 of 310 boek 3 van het Burgerlijk Wetboek is verjaard.

HOOFDSTUK VII Aanspraken na beëindiging van de deelname

Artikel 25 Rechten na beëindiging van de deelname

- (1) Bij beëindiging van de deelname anders dan door overlijden behoudt de gewezen deelnemer aanspraak op het op dat moment aanwezige pensioenkapitaal en/of de reeds op grond van artikel 15 verkregen aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen. Het aanwezige pensioenkapitaal wordt vervolgens belegd zolang en voor zover het niet op grond van artikel 15 is omgezet in pensioenaanspraken.
- (2) Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer bij beëindiging van de deelname een opgave bevattende de hoogte van het aanwezige pensioenkapitaal en/of de opgebouwde premievrije aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen en informatie over de toeslagverlening. Daarnaast wordt informatie verstrekt die voor de gewezen deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is en over de omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het fonds.
- (3) Ten minste eens in de vijf jaar ontvangt de gewezen deelnemer de in lid 2 eerste volzin van dit artikel bedoelde opgave en informatie.
- (4)
- a. Bij overlijden van een gewezen deelnemer wordt aan de partner en kinderen respectievelijk een partnerpensioen en een wezenpensioen toegekend. Van het pensioenkapitaal op het tijdstip van overlijden wordt op basis van artikel 10 alleen partnerpensioen en wezenpensioen ingekocht.
 - b. Indien toepassing van artikel 15 heeft plaatsgevonden, worden de uit lid a van dit artikel ontstane aanspraken op partnerpensioen vermeerderd met de aanspraken op partnerpensioen met inachtneming van artikel 15 lid 1 van dit pensioenreglement en de fiscale grenzen genoemd. Artikel 10 lid 2 onder a, 2e zin is onverkort van toepassing.
 - c. Bij toepassing van dit artikel wordt het op dat moment aanwezige kapitaal aangewend voor de aankoop van partnerpensioen tot het fiscaal toegestane maximum, met inachtneming van de toepassing van artikel 15. Indien er sprake is van een 3% staffel en er blijkt op enig moment dat bij aanwending van het pensioenkapitaal dat het omgezette partnerpensioen hoger is dan de fiscale grenzen zoals opgenomen in Hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 en aanverwante regelgeving, dan is het Pensioenfonds bevoegd het pensioenkapitaal zodanig te korten dat wordt voldaan wordt aan de fiscale grenzen. Het bedrag van de korting vervalt aan het pensioenfonds. Indien er sprake is van een 4% staffel en op de pensioeningangsdatum blijkt dat deze begrenzing als gevolg van aanwending van het pensioenkapitaal dreigt te worden overschreden, zal het meerdere van het pensioenkapitaal als een bedrag ineens aan de rechthebbende worden uitgekeerd na inhouding door het fonds van de wettelijk voorgeschreven inhoudingen en met inachtneming van Hoofdstuk IIB de Wet op de loonbelasting 1964.
- (5). Het wezenpensioen bedraagt bij overlijden van de gewezen deelnemer 20% van het toegekende partnerpensioen.

Artikel 26 Uitgaande waardeoverdracht

- (1) Het pensioenkapitaal en – indien van toepassing de aanspraken op ouderdoms- en partnerpensioen worden op verzoek van de gewezen deelnemer overgedragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de gewezen deelnemer.
- (2) Bij de berekening van de overdrachtswaarde zullen ten minste de regels worden gehanteerd die zijn neergelegd in de artikelen 71, 75 en 76 van de Pensioenwet en artikel 19b lid 2 van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 26a Automatische waardeoverdracht klein pensioen

- (1) Na beëindiging van deelname anders dan door het overlijden van de deelnemer kan het fonds de pensioenaanspraken zonder toestemming van de gewezen deelnemer overdragen aan de nieuwe pensioenuitvoerder van de gewezen deelnemer, indien het ouderdomspensioen op de pensioendatum minder bedraagt dan het

afkoopbedrag genoemd in Bijlage I. De hoogte van het ouderdomspensioen op de pensioendatum wordt met behulp van de tabel in Bijlage III en IV berekend.

- (2) De waarde van de premievrije aanspraken worden overeenkomstig artikel 26 berekend en overgedragen aan de pensioenuitvoerder waar de gewezen deelnemer is gaan deelnemen.
- (3) Voor de waardeoverdracht in de zin van dit artikel worden geen kosten in rekening gebracht.

Artikel 27 Afkoop en vervallen van hele kleine pensioenaanspraken

- (1) Bij ingang van het pensioen kan het fonds een ouderdomspensioen dat het afkoopbedrag genoemd in Bijlage I niet te boven gaat doen vervangen door een eenmalige uitkering indien de pensioengerechtigde daarmee instemt. Afkoop van partner- en wezenpensioen kan zonder toestemming van de begunstigde plaatsvinden op de ingangsdatum binnen zes maanden na die ingangsdatum. Afkoop van bijzonder partnerpensioen kan zonder toestemming van de gewezen partner plaatsvinden binnen zes maanden na melding van de scheiding. De hoogte van de eenmalige uitkering wordt met behulp van de tabel in Bijlage V berekend.
- (2) In andere situaties dan beschreven in lid 1 is afkoop van (bijzonder) partner- of wezenpensioen op de ingangsdatum, met inachtneming van de wettelijke bepalingen, mogelijk met toestemming van de begunstigde. Na de toestemming van de begunstigde kan de afkoop niet meer worden herzien.
- (3) Indien een aanspraakgerechtigde en/of een pensioengerechtigde een keuze maakt op grond van het aanbod van het fonds om het pensioen al dan niet af te kopen, dan is deze keuze onherroepelijk.
- (4) De uitbetaling van eenmalige uitkering vindt plaats nadat de door het fonds verlangde bescheiden en bewijsstukken voor het vaststellen van het recht daarop en de berekening van het bedrag van de uitkering zijn overlegd. In geval van afkoop van ouderdomspensioen, vindt de uitbetaling van de eenmalige uitkering plaats in de maand waarin de (gewezen) deelnemer recht krijgt op een AOW-uitkering of op verzoek van de (gewezen) deelnemer één maand later.
- (5) Door toekenning van de eenmalige uitkering vervallen alle (pensioen)aanspraken krachtens dit pensioenreglement.
- (6) Bij beëindiging van de deelname op of na 1 januari 2019 vervalt een aanspraak op ouderdomspensioen dat het bedrag van € 2,- bruto per jaar niet te boven gaat aan het fonds.

HOOFDSTUK VIII Vrijstellingen

Artikel 28 Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

Vrijstelling van de verplichting tot deelname in het fonds wegens overwegende gemoedsbezwaren tegen iedere vorm van verzekering kan op verzoek van een werknemer door het bestuur worden verleend in de gevallen en onder de voorwaarden als bepaald in het Reglement voor vrijstelling wegens Gemoedsbezwaren en met inachtneming van de fiscale voorwaarden zoals opgenomen in artikel 19d van de Wet op de loonbelasting 1964 en in het besluit van 24 november 2017, nr. 70301-n1, onderdeel 8.6.

HOOFDSTUK IX Vrijwillige verzekeringen

Artikel 29 Vrijwillige voortzetting

- (1) Aansluitend op de beëindiging van de dienstbetrekking met de werkgever kan de deelnemer die gewezen deelnemer wordt, onder voorwaarden genoemd in of krachtens het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, de deelname (gedeeltelijk) voor eigen rekening voortzetten. Een verzoek tot voortzetting moet binnen negen maanden na het beëindigen van de dienstbetrekking bij het fonds zijn ingediend.
- (2) Voortzetting kan voor een termijn van maximaal drie jaar, tenzij de deelnemer na beëindiging van de dienstbetrekking een loongerelateerde uitkering ontvangt. De periode van vrijwillige voortzetting is dan na onvrijwillig ontslag zoals bedoeld in artikel 10a lid 1 onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965, ten hoogste de duur van de loongerelateerde uitkering. Dit geldt tevens voor een deelnemer die een loongerelateerde uitkering ontvangt in kader van een arbeidsongeschiktheidsuitkering of een afvloeiingsregeling uit een sociaal plan tussen de gewezen werknemer en de voormalig werkgever.
- (3) Voor de beëindiging van de vrijwillige voortzetting door de deelnemer geldt een opzegtermijn van twee maanden.

- (4) Vrijwillige voortzetting als bedoeld in dit artikel wordt beëindigd als ook na aanmaning door het fonds de daarvoor verschuldigde premie niet aan het fonds is voldaan.

Artikel 30 Individuele ANW Plus verzekering

- (1) De deelnemer kan ten behoeve van zijn partner een ANW Plus verzekering bij het fonds afsluiten op zijn leven ter grootte van het maximum zoals vastgelegd in bijlage I en met inachtneming van artikel 18f Wet op de loonbelasting 1964. Deze aanspraak wordt jaarlijks op 1 januari aangepast met het percentage waarmee de uitkeringen ingevolge de Algemene Nabestaandenwet (ANW) per die datum worden aangepast ten opzichte van 1 januari daaraan voorafgaand, waarbij de aanspraak nimmer meer zal bedragen dan de toegestane fiscale maxima voor een nabestaandenoverbruggingsuitkering in de zin van artikel 18f Wet op de loonbelasting 1964.

- (2) Een door de deelnemer te treffen ANW Plus verzekering als in dit artikel bedoeld kan ingaan vanaf de eerste dag van enige maand.

Het recht op een ANW Plus uitkering gaat in:

- op de eerste dag van de maand volgend waarin de deelnemer overlijdt, en/of
- op de eerste dag van de maand volgend na het overlijden van de deelnemer, waarin het kind, zoals vermeld op de verzekeringsopgave, de leeftijd van 18 jaar bereikt.

De uitbetaling van de ANW Plus verzekering eindigt op de eerste dag van de maand volgend op de maand van het overlijden van de partner, maar in ieder geval op de AOW-gerechtigde leeftijd van de begunstigde partner.

- (3) De deelnemer dient zich voor verzekering van de ANW Plus verzekering bij het fonds aan te melden.

Voor de acceptatie van de verzekering kunnen in bepaalde gevallen door het fonds medische waarborgen worden verlangd:

- als de aanmelding voor de ANW Plus verzekering van een deelnemer niet binnen drie maanden na aanvang van de deelname door het fonds wordt ontvangen, dan wel niet binnen drie maanden na aanvang van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap of notariële vastlegging van een gezamenlijke huishouding door het fonds wordt ontvangen;

Deze verzekering wordt vastgelegd in een overeenkomst met het fonds onder de volgende voorwaarden en bepalingen:

- dat de verzekering is gebaseerd op de opgaven die voor het sluiten van de ANW Plus verzekering door de deelnemer en de partner zijn verstrekt zoals:
 - de gegevens van het jongste kind;
 - het te verzekeren bedrag per jaar;
 - de ingangsdatum van de ANW Plus verzekering;
- dat het risico uit de ANW Plus verzekering aanvangt zodra het desbetreffende verzekeringsbewijs aan de deelnemer is verstrekt en tevens premie is voldaan;
- dat er geen uitkering wordt verstrekt indien de deelnemer overlijdt tijdens of ten gevolge van enige niet-Nederlandse krijgs- of gewapende dienst of tijdens een gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer dan wel muiterij, of uiterlijk binnen zes maanden daarna en het overlijden van de deelnemer geheel of ten dele (in)direct een gevolg is van de vorengenoemde gebeurtenissen of omstandigheden. Bij een eis tot uitkering ligt de bewijsplicht bij de gerechtigde tot de uitkering;
- dat de verzekering wordt beëindigd wanneer de verschuldigde premie op de vervaldatum niet is voldaan;
- dat wijzigingen in het verzekerde bedrag ingaan op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het verzoek tot wijziging is ontvangen; overige wijzigingen gaan onmiddellijk na ontvangst in.

- (4) Het bestuur stelt het tarief vast voor de ANW Plus verzekering. Bij arbeidsongeschiktheid geldt geen vrijstelling van premiebetaling.

- (5) Het bepaalde over de voorwaardelijke toeslagverlening conform artikel 22 is van overeenkomstige toepassing op de uitkering uit hoofde van de ANW Plus verzekering.

Ook de overige bepalingen van het pensioenreglement zijn van toepassing, voor zover daarvan in dit artikel niet is afgeweken.

- (6) De verzekering eindigt:

- a. indien de deelnemer voor de pensioeningangsdatum overlijdt: op de dag van overlijden;
- b. per de datum waarop, anders dan door overlijden, de status van werknemer voor de deelnemer eindigt en tevens de deelname aan het fonds eindigt, tenzij de verzekering door de gewezen deelnemer of de gepensioneerde binnen drie maanden wordt voortgezet;
- c. per de eerste dag van de maand volgend op die waarin de partner recht op een AOW uitkering krijgt toegekend;

- d. per de datum waarop het huwelijk, het geregistreerd partnerschap dan wel de gezamenlijke huishouding met de partner vóór de pensioeningangsdatum eindigt;
- e. per de eerste dag van de tweede maand volgend op de kalendermaand waarin de schriftelijke opzegging van de verzekering door de deelnemer door het fonds is ontvangen.

Artikel 30a Extra inleg

De deelnemer kan extra premie inleggen voor de opbouw van extra pensioenkapitaal. Het extra pensioenkapitaal heeft geen invloed op de hoogte van het verzekerde partnerpensioen op risicobasis als bedoeld in artikel 11 en artikel 3 deel II van dit pensioenreglement. Extra premie kan door werknemer en werkgever vooraf overeen worden gekomen door toepassing van een hoger benuttingspercentage. De extra premie is altijd via de werkgever verschuldigd aan het pensioenfonds.

Extra premie-inleg is slechts mogelijk voor zover dit past binnen de Pensioenwet en voor zover toegestaan binnen de in de Wet op de loonbelasting 1964 en daarop gebaseerde lagere regelgeving opgenomen grenzen voor een fiscaal zuivere pensioenregeling. Indien er mogelijkheden zijn voor de extra inleg van extra premie dan is dit vastgelegd in Deel II van dit pensioenreglement. Extra inleg is alleen mogelijk ten aanzien van compensatie van de beschikbare premie tot en met eerder genoemde fiscale grenzen in het jaar van inhaal respectievelijk inkoop van pensioen.

HOOFDSTUK X Waardeovername van pensioenaanspraken

Artikel 31 Waardeovername van elders opgebouwde pensioenaanspraken

Op verzoek van een deelnemer zal de waarde van zijn pensioenaanspraken, die de deelnemer tijdens de deelname aan een andere pensioenregeling heeft verworven, bij het fonds worden aangewend tot inkoop van pensioenkapitaal conform de bepalingen in artikel 6. Bij de berekening van de over te dragen waarde zullen ten minste de regels worden gehanteerd, die zijn neergelegd in het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

HOOFDSTUK XI Wijziging pensioenaanspraken en pensioenrechten

Artikel 32 Korting en wijziging in de pensioenaanspraken en pensioenrechten

- (1) Indien
 - a. het fonds, uitgaande van de beleidsdekkingsgraad, niet voldoet aan de in de Pensioenwet aan het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen gestelde eisen;
 - b. het fonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan de in de Pensioenwet aan het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen gestelde eisen zonder dat de belangen van (gewezen) deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het herstelplan,

kan het bestuur, gehoord de actuaaris, de pensioenrechten en de pensioenaanspraken die zijn verworven door aanwending van het pensioenkapitaal zoals bedoeld in artikel 15 van de (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden korten.

Deze korting wordt voor een ieder bepaald naar evenredigheid van hun aanspraken en pensioenrechten. De korting zal niet meer bedragen dan noodzakelijk is om het financiële evenwicht van het fonds te herstellen. De noodzakelijke korting wordt in beginsel evenredig gespreid in tien jaar tijd. Ieder jaar wordt opnieuw beoordeeld of het noodzakelijk is de nog resterende korting door te voeren. Indien bijzondere omstandigheden naar het oordeel van het bestuur daartoe dwingen, kan het bestuur besluiten een korting in een kortere periode door te voeren.

De in dit artikel bedoelde korting heeft geen betrekking op het nog niet in pensioenaanspraken omgezette pensioenkapitaal.
- (2) Indien de beleidsdekkingsgraad vijf achtereenvolgende jaren onder het minimaal vereist eigen vermogen ligt, is het bestuur verplicht een onvoorwaardelijke korting door te voeren, zodanig dat direct wordt voldaan aan de eisen die de Pensioenwet stelt aan het minimaal vereist eigen vermogen. De noodzakelijke korting wordt evenredig gespreid in tien jaar tijd.
- (3) Indien naar het oordeel van het bestuur de financiële positie van het fonds het toelaat, zal de in lid 2 en lid 3 van dit artikel vermelde korting zo veel als mogelijk voor alle (gewezen) deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden ongedaan worden gemaakt.

- (4) (Gewezen) deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden en werkgevers worden schriftelijk over het besluit tot korting van pensioenaanspraken en pensioenrechten geïnformeerd.
- (5) De korting vindt op zijn vroegst plaats een maand nadat aan de in lid 5 van dit artikel bedoelde verplichting is voldaan en de toezichthouder hierover is geïnformeerd.

HOOFDSTUK XII Geschillen- en klachtenprocedure

Artikel 32 Geschillen- en klachtenprocedure

Voor geschillen is er een geschillenprocedure en voor klachten is er een klachtenprocedure bij het fonds.

Onder geschil wordt verstaan: de situatie waarin een belanghebbende zich niet kan verenigen met een door het fonds ten aanzien van hem schriftelijk genomen besluit over de toepassing van de statuten of reglementen van het fonds.

Onder klacht wordt verstaan: ledere schriftelijke of mondelinge uiting van ongenoegen over de vermeende incorrecte bejegening door de uitvoeringsorganisatie, waarbij de rechtspositie van deelnemer of werkgever ten opzichte van het fonds niet is geschaad.

Voor het volgen van de geschillenprocedure kan een belanghebbende zich in eerste instantie wenden tot de uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie reageert binnen zes weken schriftelijk en gemotiveerd op het standpunt van betrokkene en geeft daarbij aan dat als betrokkene het niet eens is met de reactie, betrokkene binnen zes weken gemotiveerd bezwaar kan maken bij het bestuur. Het bestuur neemt vervolgens in beginsel binnen twee maanden een besluit en maakt dit schriftelijk kenbaar aan betrokkene. Daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken na dagtekening van het bestuursbesluit bezwaar te maken bij de Commissie van Bezwaar. De Commissie van Bezwaar oordeelt en beslist bij bindend advies.

Een klacht kan in eerste instantie worden ingediend bij de uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie reageert binnen zes weken schriftelijk en gemotiveerd op de klacht en geeft daarbij aan dat als betrokkene het niet eens is met de reactie, betrokkene binnen twee maanden de klacht kan indienen bij de Klachtencommissie.

Voor de indiening bij de Commissie van Bezwaar respectievelijk de Klachtencommissie gelden bepaalde voorwaarden, die nader geregeld zijn in het Reglement voor de Commissie van Bezwaar respectievelijk het Reglement voor de Klachtencommissie.

HOOFDSTUK XIII Slotbepalingen

Artikel 33 Algemene bepalingen

- (1) Het bestuur is bevoegd ten behoeve van een individuele (gewezen) deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde een van dit pensioenreglement afwijkende regeling te treffen indien een strikte toepassing van dit pensioenreglement naar het oordeel van het bestuur tot onbillijkheden van overwegende aard zou voeren.
- (2) De ingegane pensioenen, de aanspraken op pensioen en het pensioenkapitaal, die kunnen worden ontleend aan dit pensioenreglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien in dit reglement en bij of krachtens de Pensioenwet.
- (3) Bij de vaststelling van pensioenaanspraken en pensioenrechten worden de in de Wet op de loonbelasting 1964 en het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 opgenomen bepalingen en begrenzingen ten aanzien van een zuivere pensioenregeling in aanmerking genomen.
- (4) Het fonds heeft het recht om de in dit reglement opgenomen pensioenregeling vóór het van kracht worden daarvan of voor het van kracht worden van een wijziging daarin ter beoordeling van de fiscale toelaatbaarheid voor te leggen aan de bevoegde inspecteur en daarop desgewenst een voor bezwaar vatbare beschikking te vragen (artikel 19c, lid 1 van de Wet op de loonbelasting 1964). Het fonds heeft het recht zich neer te leggen bij deze beschikking en het reglement en daarmee de daarin opgenomen pensioenregeling – indien noodzakelijk met terugwerkende kracht – te wijzigen om daarmee het reglement en de daarin opgenomen pensioenregeling alsnog binnen de bepalingen en begrenzingen in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting 1964 ten aanzien van een zuivere pensioenregeling te brengen. Aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden zijn aan de wijziging als bedoeld in de vorige volzin gebonden.

Artikel 33a Overgangsbepaling overgenomen arbeidsongeschiktheidspensioenen

- (1) Voor een (gewezen)deelnemer die arbeidsongeschikt is en waarvoor op grond van in het verleden gemaakte afspraken een arbeidsongeschiktheidspensioen is ingegaan, geldt het bepaalde in de volgende leden van dit artikel.

- (2) Recht op arbeidsongeschiktheidspensioen bestaat naar de mate van arbeidsongeschiktheid van de (gewezen) deelnemer voor zover recht bestaat op een uitkering ingevolge de WIA en uiterlijk tot de pensioeningangsdatum. Een wijziging in de hoogte van de mate van arbeidsongeschiktheid heeft tot direct gevolg dat de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt aangepast, indien deze wijziging leidt tot indeling in een andere arbeidsongeschiktheidsklasse.
- (3) Wijziging van de mate van arbeidsongeschiktheid wordt in aanmerking genomen voor zover dit leidt tot indeling door het UWV in een andere uitkeringsklasse of tot beëindiging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering. Aanpassing vindt plaats conform de tabel zoals opgenomen onder lid 5 van dit artikel.
- (4) Wanneer de arbeidsongeschiktheid van de (gewezen) deelnemer, na een eerdere beëindiging van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, binnen vier weken herleeft, wordt de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen hervat.
- (5) Tabel toekenning arbeidsongeschiktheidspensioen:

a. In geval van een WIA-uitkering:

Mate van AO:	Uitkeringspercentage:
Minder dan 35%	0%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

b. In geval van een WAO-uitkering:

Mate van AO:	Uitkeringspercentage:
Minder dan 15%	0%
15% tot 25%	20%
25% tot 35%	30%
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	72,5%
80% tot 100%	100%

Artikel 34 Inwerkingtreding

- (1) Dit pensioenreglement is op 1 januari 2016 in werking getreden en laatstelijk gewijzigd op 22 november 2018.
- (2) De laatstelijk in dit reglement aangebrachte wijzigingen treden in werking op 1 januari 2019.
- (3) Dit pensioenreglement kan worden aangehaald als "Pensioenreglement Premieovereenkomst PGB".

Deel II Werkgevers- of sectorspecifieke bepalingen

Sector Groothandel in Bloemen en Planten

Onder de Groothandel in Bloemen en Planten valt de natuurlijke persoon of rechtspersoon, die een onderneming drijft waarin: - uitsluitend of in hoofdzaak de groothandelsfunctie in sierteeltproducten wordt uitgeoefend of - naast de groothandelsfunctie in sierteeltproducten, werkzaamheden worden verricht bestaande uit het sorteren en / of verpakken en / of bewerken en/of het laden en lossen en vervoeren van de door deze onderneming verhandelde sierteeltproducten.

Voor werknemers in dienst van werkgevers in de Groothandel in Bloemen en Planten geldt vanaf 1 januari 2016 de Basisregeling Premieovereenkomst zoals vastgelegd in het Pensioenreglement Premieovereenkomst van Pensioenfonds PGB, met de volgende aanvullende bepalingen:

1. Deelnemers

Het deelnemerschap is verplicht voor werknemers, die zijn ingedeeld in de functiegroepen I tot en met VI zoals opgenomen in het functieraster van de werkingssfeerbepalingen van de verplichtstellingsbesluit PGB, sector De Groothandel in Bloemen en Planten. Voor deelnemers, die als werknemer zijn ingedeeld in de functiegroep 7 of hoger, kan het bestuur van het fonds na verzoek van een aangesloten werkgever deelname aan dit pensioenreglement toekennen, mits deze deelname voor alle werknemers van die aangesloten werkgever van toepassing is en voor zover het pensioengevend salaris niet meer bedraagt dan het maximumloon in de zin van de Wet Financiering Sociale Verzekeringen.

2. De Beschikbare premie

- (1) De deelnemer heeft aanspraak op een beschikbare premie vanaf de aanvang van het deelnemerschap. Bij aanvang van het deelnemerschap en vervolgens maandelijks, wordt voor de deelnemer een beschikbare premie vastgesteld. Hierbij wordt uitgegaan van de feitelijke leeftijd bij aanvang van het deelnemerschap en vervolgens op 1 januari van enig jaar. Het benuttingspercentage is vanaf 1 januari 2018 gelijk aan 83% van de netto 3% staffel trede 2 (ouderdomspensioen en uitgesteld opgebouwd partnerpensioen) met een fictief opbouwpercentage van $1,875\% \times 83\% = 1,55625\%$.

Beschikbare premiepercentage op basis van een benuttingspercentage van 83% (als percentage van de pensioengrondslag):

leeftijdsklasse	Percentage van de pensioengrondslag
15-19	5,73
20-24	6,39
25-29	7,39
30-34	8,63
35-39	9,96
40-44	11,62
45-49	13,53
50-54	15,77
55-59	18,51
60-64	22,00
65-67	25,40

- (2) Als een deelnemer in enig jaar niet het volledige kalenderjaar heeft deelgenomen aan deze regeling, wordt de beschikbare premie voor dat jaar naar evenredigheid berekend.
- (3) Indien de premie bedoeld in artikel 8 van deze sectorbepalingen op enig moment niet toereikend is om de in lid 1 genoemde premie beschikbaar te stellen, dan zal het bestuur op advies van de actuaire de beschikbare premie kunnen wijzigen. De wijziging zal zo spoedig mogelijk worden doorgevoerd en zal niet met terugwerken tot enig moment vóór 1 januari van het berekeningsjaar, waarin de pensioenaanspraken worden verworven en vastgesteld.
- (4) De beschikbare premie wordt door het fonds belegd volgens het beleggingsprofiel (life cycle) als bepaald in het Pensioenreglement Premieovereenkomst.

3. Partnerpensioen en wezenpensioen

Bij overlijden van de deelnemer vóór de pensioendatum bedraagt het jaarlijks beoogde partnerpensioen:

- $1,313\% * 83\% = 1,089\%$ van de pensioengrondslag per deelnemersjaar; en
- $1,313\% * 83\% = 1,089\%$ van de laatste pensioengrondslag vermenigvuldigd met het aantal jaren, gerekend vanaf het moment van overlijden tot de reguliere pensioendatum (nog te vervullen deelnemersjaren).

Het wezenpensioen bedraagt bij het overlijden van een deelnemer 20% van het beoogde partnerpensioen. Dit wezenpensioen wordt verdubbeld vanaf de eerste dag van de maand volgend op die waarin het kind ouderloos is geworden.

4. Pensioengevend salaris

- (1) Het pensioengevend loon, met uitzondering van de waarde van het privé gebruik van de auto van de zaak, is het per loontijdvak vastgestelde pensioengevend loon, bestaande uit hetzij het bruto overeengekomen maandloon hetzij het bruto overeengekomen 4 weken loon en vermeerderd met het vakantiegeld en met de werkgever schriftelijk overeengekomen vaste jaarlijkse uitkeringen zoals een eindejaarsuitkering of 13^e maand en inclusief vaste toeslagen niet zijnde onkostenvergoedingen en overwerk, met inachtneming van de fiscale grenzen zoals deze zijn vastgelegd in hoofdstuk IIB van de Wet op de loonbelasting. Het pensioengevend loon bedraagt niet meer dan het maximumloon in de zin van de Wet Financiering Sociale Verzekeringen.
- (2) Ten aanzien van een parttime deelnemer wordt het maximumloon voor de vaststelling van de pensioengrondslag vermenigvuldigd met het door die deelnemer gewerkte aantal uren en gedeeld door het aantal uren dat bij de werkgever in geval van volledig dienstverband gebruikelijk is.

5. Franchise

De franchise is per 1 januari 2019 bepaald op:

- voor de premieheffing als bedoeld in artikel 8 lid 1: € 0;
- voor de beschikbare premie als bedoeld in artikel 2 lid 1: € 14.344.

De franchise wordt jaarlijks per 1 januari van het kalenderjaar aangepast op basis van de algemene stijging van de cao-lonen in de bedrijfstak Groothandel Bloemen en Planten over het voorafgaande kalenderjaar. De franchise is ten minste gelijk is aan het fiscaal minimum zoals genoemd in artikel 18a, zevende lid, onderdeel a, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Ten aanzien van een parttime deelnemer wordt de franchise voor de vaststelling van de pensioengrondslag vermenigvuldigd met het door die deelnemer gewerkte aantal uren en gedeeld door het aantal uren dat bij Werkgever in geval van volledig dienstverband gebruikelijk is.

6. Pensioengrondslag

- (1) De pensioengrondslag is per 1 januari 2019 bepaald op:
 - de premieheffingsgrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris;
 - de pensioengrondslag voor de beschikbare premie is het pensioengevend salaris verminderd met de franchise van € 14.344.
- (2) De pensioengrondslag wordt voor het eerst vastgesteld per de datum van opneming in de regeling. Vervolgens wordt de pensioengrondslag jaarlijks per 1 januari vastgesteld. Wijzigingen in het pensioengevend loon, die gedurende het kalenderjaar plaatsvinden worden op het moment van wijziging verwerkt in de pensioengrondslag.

7. Premievrije opbouw bij arbeidsongeschiktheid

Bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid geldt vrijstelling van premiebetaling, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid volgens de volgende tabel:

klasse	mate van arbeidsongeschiktheid	mate van premievrijstelling
1	15-25%	0%
2	25-35%	0%
3	35-45%	40%
4	45-55%	50%
5	55-65%	60%
6	65-80%	72,5%
7	80-100%	100%

8. Premie

- (1) De verschuldigde premie voor de financiering wordt geheven op doorsnee basis. De werkgever is voor iedere bij hem in dienstbetrekking werkzame deelnemer voor elke loonbetalingstermijn aan het fonds een premie verschuldigd. De premie wordt jaarlijks op basis van doorsneetarieven per kalenderjaar en voor de aanvang van het kalenderjaar vastgesteld. De premie bedraagt 8% van het pensioengevend salaris.
- (2) De werkgever is gerechtigd om bij iedere loonbetaling de bij die periode behorende werknemersbijdragen voor de deelname van de desbetreffende deelnemer op het loon van die deelnemer in te houden. De toegestane werknemersbijdrage bedraagt 50% van de in dit lid genoemde premie. De werknemersbijdrage in enig jaar wordt voor de parttime deelnemer vermenigvuldigd met het door die deelnemer gewerkte aantal uren en gedeeld door het aantal uren dat bij de werkgever in geval van volledig dienstverband gebruikelijk is.

9. Overgangsbepaling

De tot en met 31 december 2015 verworven pensioenaanspraken en ingegane pensioenen worden beheerst door het tot en met die datum van kracht zijnde pensioenreglement van het bedrijfstakpensioenfonds voor de Groothandel in Bloemen en Planten.

Bijlagen

Bijlage I Bedragen 2019

Maximum ANW Plus verzekering	:	€ 17.944,00 per jaar
Afkoopbedrag	:	€ 484,09 per jaar

Bijlage II Richtlijn beleidsdekkingsgraad en ontwikkeling pensioen

De richtlijn, als bedoeld in artikel 13 van dit reglement, voor de besluitvorming over de ontwikkeling van pensioenen ziet er vanaf 1 januari 2018 als volgt uit:

Bij een dekkingsgraad van:	Kunnen de pensioenen zich als volgt ontwikkelen:
Onder de 105*%	geen toeslag, wel (voorwaardelijke) korting mogelijk als het vereiste eigen vermogen niet binnen 10 jaar kan worden bereikt en verplichte onvoorwaardelijke korting als 5 jaar onder 105*%
105*% tot 110%	geen toeslag, wel (voorwaardelijke) korting mogelijk als het vereiste eigen vermogen niet binnen 10 jaar kan worden bereikt
110% tot 130**%	pro rata toeslag (percentage van 2%)
130***% en hoger	toeslag van 2%, plus eventueel: 1. ongedaan maken van een doorgevoerde korting en/of 2. een extra toeslag van maximaal 1%***

*het minimaal vereist eigen vermogen van het fonds

**Dit percentage is afhankelijk van de beleidsdekkingsgraad per 30 september van het jaar waarin het besluit tot toeslagverlening wordt genomen.

***Vanaf 1 maart 2015 kent het fonds niet meer de mogelijkheid een inhaaltoeslag te verlenen. De mogelijkheid van een extra toeslag is hiervoor in de plaats gekomen.

De genoemde percentages * en ** zijn naar boven afgerond en staan niet vast, maar worden conform de wettelijke voorschriften periodiek opnieuw vastgesteld.

Bijlage III Inkooptarieven voor ouderdompensioen en partnerpensioen

geldend vanaf 1 januari 2019

Pensioenrichtleeftijd 68								
Inkooptarieven voor Ouderdompensioen 68 ¹ (OP68) en partnerpensioen (PP)								
Leeftijd ²	OP68	Latent PP	Ingegaan PP		Leeftijd	OP68	Latent PP	Ingegaan PP
16	7,123	1,944	47,211		42	11,745	4,040	36,972
17	7,268	2,006	46,929		43	11,955	4,140	36,438
18	7,415	2,068	46,640		44	12,167	4,240	35,893
19	7,566	2,132	46,343		45	12,381	4,340	35,339
20	7,719	2,199	46,039		46	12,596	4,441	34,773
21	7,874	2,267	45,727		47	12,813	4,541	34,198
22	8,033	2,337	45,406		48	13,030	4,640	33,612
23	8,194	2,409	45,078		49	13,250	4,739	33,016
24	8,359	2,482	44,740		50	13,474	4,836	32,408
25	8,525	2,556	44,394		51	13,701	4,932	31,790
26	8,694	2,631	44,038		52	13,933	5,025	31,162
27	8,865	2,709	43,673		53	14,172	5,115	30,526
28	9,040	2,787	43,299		54	14,415	5,202	29,877
29	9,217	2,866	42,915		55	14,667	5,286	29,219
30	9,397	2,947	42,521		56	14,926	5,364	28,552
31	9,579	3,029	42,117		57	15,194	5,438	27,874
32	9,764	3,114	41,703		58	15,473	5,506	27,188
33	9,951	3,200	41,277		59	15,762	5,568	26,493
34	10,142	3,287	40,842		60	16,060	5,624	25,789
35	10,334	3,376	40,397		61	16,370	5,673	25,078
36	10,529	3,466	39,941		62	16,689	5,713	24,359
37	10,726	3,559	39,473		63	17,021	5,745	23,630
38	10,926	3,652	38,995		64	17,363	5,767	22,893
39	11,128	3,748	38,505		65	17,713	5,780	22,148
40	11,332	3,844	38,005		66	18,071	5,772	21,397
41	11,537	3,942	37,493		67	18,439	5,735	20,641
					68	18,811	5,686	19,876

1 OP68 = Aanspraken op ouderdompensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

2 Dit is de leeftijd van de deelnemer op het moment van inkoop van het OP, dan wel de leeftijd van de partner op het moment van inkoop van PP.

Voorbeelden

- Inkoop van € 1 OP68 kost een 54-jarige deelnemer eenmalig € 1 x 14,415 = € 14,42
- Inkoop van € 1.200 OP68 kost een 28-jarige deelnemer eenmalig € 1.200 x 9,040 = € 10.847,63
- Inkoop van € 1 latent partnerpensioen kost een 55-jarige deelnemer eenmalig € 1 x 5,286 = € 5,29
- Inkoop van € 100 OP68 in combinatie met 70% (= € 70) latent partnerpensioen kost een 41-jarige deelnemer eenmalig € 100 x 11,537 + € 70 x 3,942 = € 1.429,70
- Inkoop van € 1 ingegaan partnerpensioen kost een 55-jarige partner eenmalig € 1 x 29,219 = € 29,22

Bijlage IV Factoren bij Hoofdstuk V Flexibele pensionering

Schema bij artikel 16a: uitruil van partnerpensioenen (PP) voor extra ouderdomspensioenen (OP) geldend vanaf 1 januari 2019

Pensioenrichtleeftijd 65	
Factoren voor het uitruilen van € 1 PP voor extra OP65 ¹	
Leeftijd	Extra OP65
55	0,277
56	0,276
57	0,274
58	0,273
59	0,270
60	0,268
61	0,265
62	0,262
63	0,258
64	0,254
65	0,250

Pensioenrichtleeftijd 67	
Factoren voor het uitruilen van € 1 PP voor extra OP67 ²	
Leeftijd	Extra OP67
55	0,311
56	0,309
57	0,308
58	0,306
59	0,304
60	0,301
61	0,297
62	0,294
63	0,289
64	0,285
65	0,280
66	0,274
67	0,267

Pensioenrichtleeftijd 68	
Factoren voor het uitruilen van € 1 PP voor extra OP68 ³	
Leeftijd	Extra OP68
55	0,330
56	0,329
57	0,327
58	0,325
59	0,323
60	0,320
61	0,316
62	0,312
63	0,308
64	0,303
65	0,297
66	0,291
67	0,283
68	0,275

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioenen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Uitrui op 65- jarige leeftijd van € 200 PP geeft een OP van $200 \times 0,250 = € 50,00$
- Uitrui op 67- jarige leeftijd van € 200 PP geeft een OP van $200 \times 0,267 = € 53,40$
- Uitrui op 68- jarige leeftijd van € 200 PP geeft een OP van $200 \times 0,275 = € 55,00$

Schema bij uitruil van ouderdomspensioen (OP) voor extra partnerpensioen (PP)
geldend vanaf 1 januari 2019

Pensioenrichtleeftijd 65			
Factoren voor het uitruilen van € 1 OP65 ¹ voor extra PP			
Leeftijd	OP65 dat wordt uitgeruild	Leeftijd	OP65 dat wordt uitgeruild
16	4,065	41	3,278
17	4,024	42	3,255
18	3,984	43	3,233
19	3,943	44	3,213
20	3,904	45	3,193
21	3,865	46	3,174
22	3,826	47	3,156
23	3,789	48	3,141
24	3,753	49	3,128
25	3,718	50	3,117
26	3,685	51	3,109
27	3,653	52	3,103
28	3,621	53	3,101
29	3,592	54	3,103
30	3,563	55	3,108
31	3,534	56	3,118
32	3,506	57	3,131
33	3,479	58	3,149
34	3,452	59	3,172
35	3,426	60	3,198
36	3,400	61	3,230
37	3,374	62	3,267
38	3,349	63	3,309
39	3,325	64	3,358
40	3,301	65	3,411

Pensioenrichtleeftijd 67			
Factoren voor het uitruilen van € 1 OP67 ¹ voor extra PP			
Leeftijd	OP67 dat wordt uitgeruild	Leeftijd	OP67 dat wordt uitgeruild
16	3,653	41	2,929
17	3,615	42	2,908
18	3,578	43	2,889
19	3,541	44	2,870
20	3,504	45	2,852
21	3,468	46	2,835
22	3,433	47	2,819
23	3,399	48	2,804
24	3,366	49	2,791
25	3,333	50	2,781
26	3,303	51	2,772
27	3,273	52	2,766
28	3,244	53	2,763
29	3,217	54	2,763
30	3,190	55	2,766
31	3,164	56	2,773
32	3,138	57	2,784
33	3,113	58	2,799
34	3,088	59	2,819
35	3,064	60	2,843
36	3,040	61	2,872
37	3,017	62	2,905
38	2,994	63	2,945
39	2,972	64	2,991
40	2,950	65	3,043
		66	3,106
		67	3,185

Pensioenrichtleeftijd 68			
Factoren voor het uitruilen van € 1 OP68 ¹ voor extra PP			
Leeftijd	OP68 dat wordt uitgeruild	Leeftijd	OP68 dat wordt uitgeruild
16	3,455	41	2,761
17	3,419	42	2,741
18	3,383	43	2,723
19	3,348	44	2,705
20	3,313	45	2,688
21	3,278	46	2,671
22	3,244	47	2,656
23	3,211	48	2,642
24	3,180	49	2,630
25	3,149	50	2,619
26	3,119	51	2,610
27	3,091	52	2,604
28	3,063	53	2,600
29	3,037	54	2,600
30	3,011	55	2,602
31	2,986	56	2,608
32	2,961	57	2,617
33	2,937	58	2,631
34	2,914	59	2,649
35	2,890	60	2,671
36	2,868	61	2,698
37	2,845	62	2,730
38	2,823	63	2,768
39	2,802	64	2,812
40	2,781	65	2,861
		66	2,922
		67	2,999
		68	3,083

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Uitrui op 65- jarige leeftijd van € 200 OP geeft een PP van $200 \times 3,411 = € 682,20$

- Uitrui op 67- jarige leeftijd van € 200 OP geeft een PP van $200 \times 3,185 = € 637,00$

- Uitrui op 68- jarige leeftijd van € 200 OP geeft een PP van $200 \times 3,083 = € 616,60$

Schema bij artikel 17: vervroeging en uitstel van ouderdomspensioen
geldend vanaf 1 januari 2019

Pensioenrichtleeftijd 65		Pensioenrichtleeftijd 67		Pensioenrichtleeftijd 68	
Percentages voor het vervroegen en uitstellen van OP65 ¹		Percentages voor het vervroegen en uitstellen van OP67 ¹		Percentages voor het vervroegen en uitstellen van OP68 ¹	
Leeftijd waarnaar wordt vervroegd of uitgesteld	Percentage waarmee het OP65 wordt aangepast	Leeftijd waarnaar wordt vervroegd of uitgesteld	Percentage waarmee het OP67 wordt aangepast	Leeftijd waarnaar wordt vervroegd of uitgesteld	Percentage waarmee het OP68 wordt aangepast
55	-38,3%	55	-45,1%	55	-48,3%
56	-35,6%	56	-42,7%	56	-46,1%
57	-32,7%	57	-40,1%	57	-43,7%
58	-29,6%	58	-37,4%	58	-41,1%
59	-26,2%	59	-34,4%	59	-38,3%
60	-22,6%	60	-31,2%	60	-35,3%
61	-18,7%	61	-27,7%	61	-32,1%
62	-14,6%	62	-24,0%	62	-28,5%
63	-10,1%	63	-19,9%	63	-24,7%
64	-5,2%	64	-15,5%	64	-20,6%
65	0,0%	65	-10,8%	65	-16,1%
66	5,7%	66	-5,6%	66	-11,1%
67	12,1%	67	0,0%	67	-5,8%
68	19,1%	68	6,2%	68	0,0%
69	27,0%	69	13,1%	69	6,4%
70	35,8%	70	20,8%	70	13,7%
71	45,7%	71	29,6%	71	21,8%

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden van vervroeging

- € 1.000 OP65 geeft vanaf leeftijd 60 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] - [22,6% van € 1.000] = € 1.000 - € 226 = € 774

- € 1.000 OP67 geeft vanaf leeftijd 60 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] - [31,2% van € 1.000] = € 1.000 - € 312 = € 688

- € 1.000 OP68 geeft vanaf leeftijd 60 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] - [35,3% van € 1.000] = € 1.000 - € 353 = € 647

Voorbeelden van uitstel

- € 1.000 OP65 geeft vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] + [35,8% van € 1.000] = € 1.000 + € 358 = € 1.358

- € 1.000 OP67 geeft vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] + [20,8% van € 1.000] = € 1.000 + € 208 = € 1.208

- € 1.000 OP68 geeft vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van [€ 1.000] + [13,7% van € 1.000] = € 1.000 + € 137 = € 1.137

Schema bij artikel 18: Tijdelijk ouderdomspensioen (TOP)
geldend vanaf 1 januari 2019

Tijdelijk ouderdomspensioen tot AOW (TPA)												
Factoren voor het uitruilen van 1 euro direct ingaand ouderdomspensioen voor een TPA												
Leeftijd	1-1-2019	1-2-2019	1-3-2019	1-4-2019	1-5-2019	1-6-2019	1-7-2019	1-8-2019	1-9-2019	1-10-2019	1-11-2019	1-12-2019
55	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178	2,178
56	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296	2,296
57	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437	2,437
58	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610	2,610
59	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826	2,826
60	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103	3,103
61	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471	3,471
62	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981	3,981
63	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735	4,735
64	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957	5,957
64 + 1 maand	6,607	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094	6,094
64 + 2 maanden	6,779	6,779	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238	6,238
64 + 3 maanden	6,962	6,962	6,962	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391	6,391
64 + 4 maanden	7,156	7,156	7,156	7,156	6,552	6,552	6,552	6,552	6,552	6,552	6,552	6,552
64 + 5 maanden	7,363	7,363	7,363	7,363	7,363	6,722	6,722	6,722	6,722	6,722	6,722	6,722
64 + 6 maanden	7,584	7,584	7,584	7,584	7,584	7,584	6,903	6,903	6,903	6,903	6,903	6,903
64 + 7 maanden	7,820	7,820	7,820	7,820	7,820	7,820	7,820	7,096	7,096	7,096	7,096	7,096
64 + 8 maanden	8,072	8,072	8,072	8,072	8,072	8,072	8,072	8,072	7,301	7,301	7,301	7,301
64 + 9 maanden	9,780	8,344	8,344	8,344	8,344	8,344	8,344	8,344	8,344	7,519	7,519	7,519
64 + 10 maanden	10,192	10,192	8,637	8,637	8,637	8,637	8,637	8,637	8,637	8,637	7,753	7,753
64 + 11 maanden	10,642	10,642	10,642	8,953	8,953	8,953	8,953	8,953	8,953	8,953	8,953	8,003
65	11,138	11,138	11,138	11,138	9,295	9,295	9,295	9,295	9,295	9,295	9,295	9,295
65 + 1 maand	11,685	11,685	11,685	11,685	11,685	9,667	9,667	9,667	9,667	9,667	9,667	9,667
65 + 2 maanden	12,294	12,294	12,294	12,294	12,294	12,294	10,073	10,073	10,073	10,073	10,073	10,073
65 + 3 maanden	12,974	12,974	12,974	12,974	12,974	12,974	12,974	10,518	10,518	10,518	10,518	10,518
65 + 4 maanden	13,739	13,739	13,739	13,739	13,739	13,739	13,739	13,739	11,007	11,007	11,007	11,007
65 + 5 maanden	19,892	14,606	14,606	14,606	14,606	14,606	14,606	14,606	14,606	11,547	11,547	11,547
65 + 6 maanden	21,809	21,809	15,597	15,597	15,597	15,597	15,597	15,597	15,597	15,597	12,148	12,148
65 + 7 maanden	24,152	24,152	24,152	16,741	16,741	16,741	16,741	16,741	16,741	16,741	16,741	12,819
65 + 8 maanden	27,081	27,081	27,081	27,081	18,076	18,076	18,076	18,076	18,076	18,076	18,076	18,076

65 + 9 maanden	30,846	30,846	30,846	30,846	30,846	19,653	19,653	19,653	19,653	19,653	19,653	19,653
65 + 10 maanden	35,867	35,867	35,867	35,867	35,867	35,867	21,546	21,546	21,546	21,546	21,546	21,546
65 + 11 maanden	42,895	42,895	42,895	42,895	42,895	42,895	42,895	23,860	23,860	23,860	23,860	23,860
66	53,439	53,439	53,439	53,439	53,439	53,439	53,439	53,439	26,752	26,752	26,752	26,752
66 + 1 maand	0,000	71,009	71,009	71,009	71,009	71,009	71,009	71,009	71,009	30,470	30,470	30,470
66 + 2 maanden	0,000	0,000	106,150	106,150	106,150	106,150	106,150	106,150	106,150	106,150	35,427	35,427
66 + 3 maanden	0,000	0,000	0,000	211,571	211,571	211,571	211,571	211,571	211,571	211,571	211,571	42,367

Legenda

AOW-gerechtigde leeftijd

- = 67 jaar en 3 maanden
- = 67 jaar en 0 maanden
- = 66 jaar en 8 maanden
- = 66 jaar en 4 maanden

Voorbeelden

- Het omruilen van € 1.000 direct ingaand ouderdomspensioen geeft voor een deelnemer die op 1 januari 2019 65 jaar is een TPA van € 1.000 x 11,138 = € 11.138 per jaar tot de AOW gerechtigde leeftijd van 66 jaar en 8 maanden
 - Het omruilen van € 1.000 direct ingaand ouderdomspensioen geeft voor een deelnemer die op 1 september 2019 66 jaar + 3 maanden is een TPA van € 1.000 x 211,571 = € 211.571 per jaar tot de AOW gerechtigde leeftijd van 66 jaar en 4 maanden
- Deze uitkering wordt echter maar 1 maand uitgekeerd ad € 17.631 (= € 211.571 / 12)

Schema bij artikel 19: Getrapt pensioen (TRAP)

geldend vanaf 1 januari 2019

De onderstaande varianten van getrapt pensioen zijn mogelijk.

Trapvorm	Lengte trap	Uitkerings-verhouding	Pensioenrichtleeftijd 65	Pensioenrichtleeftijd 67	Pensioenrichtleeftijd 68
			Percentage van het OP65 ¹ bij TRAP vanaf leeftijd 65	Percentage van het OP67 ² bij TRAP vanaf leeftijd 67	Percentage van het OP68 ³ bij TRAP vanaf leeftijd 68
			TRAP-percentages	TRAP-percentages	TRAP-percentages
Hoog - Laag	5 jaar	100 : 75	van leeftijd 65 tot 70: 122,0%	van leeftijd 67 tot 72: 121,2%	van leeftijd 68 tot 73: 120,8%
			vanaf leeftijd 70: 91,5%	vanaf leeftijd 72: 90,9%	vanaf leeftijd 73: 90,6%
		100 : 90	van leeftijd 65 tot 70: 107,7%	van leeftijd 67 tot 72: 107,5%	van leeftijd 68 tot 73: 107,4%
			vanaf leeftijd 70: 96,9%	vanaf leeftijd 72: 96,8%	vanaf leeftijd 73: 96,7%
	10 jaar	100 : 75	van leeftijd 65 tot 75: 113,9%	van leeftijd 67 tot 77: 112,9%	van leeftijd 68 tot 78: 112,3%
			vanaf leeftijd 75: 85,4%	vanaf leeftijd 77: 84,7%	vanaf leeftijd 78: 84,2%
100 : 90	van leeftijd 65 tot 75: 105,1%	van leeftijd 67 tot 77: 104,8%	van leeftijd 68 tot 78: 104,6%		
	vanaf leeftijd 75: 94,6%	vanaf leeftijd 77: 94,3%	vanaf leeftijd 78: 94,1%		
Laag - Hoog	5 jaar	75 : 100	van leeftijd 65 tot 70: 80,6%	van leeftijd 67 tot 72: 81,0%	van leeftijd 68 tot 73: 81,2%
			vanaf leeftijd 70: 107,5%	vanaf leeftijd 72: 108,0%	vanaf leeftijd 73: 108,3%
		90 : 100	van leeftijd 65 tot 70: 92,5%	van leeftijd 67 tot 72: 92,7%	van leeftijd 68 tot 73: 92,8%
			vanaf leeftijd 70: 102,8%	vanaf leeftijd 72: 103,0%	vanaf leeftijd 73: 103,1%

De TRAP-percentages voor de gehele pensioenrichtleeftijd 66 worden op dezelfde manier bepaald en afgerond. De TRAP-percentages voor een TRAP die ingaat tussen 65 en 68 jaar worden berekend door interpolatie en worden niet afgerond.

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeeld OP

- € 10.000 OP65 geeft bij een gewenste TRAP-verhouding van de eerste 5 jaar 100% en daarna 75%, vanaf leeftijd 65 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 122% = € 12.200 tot leeftijd 70 en vanaf leeftijd 70 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 91,5% = € 9.150

- € 10.000 OP67 geeft bij een gewenste TRAP-verhouding van de eerste 10 jaar 100% en daarna 90%, vanaf leeftijd 67 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 104,8% = € 10.480 tot leeftijd 77 en vanaf leeftijd 77 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 94,3% = € 9.430

- € 10.000 OP68 geeft bij een gewenste TRAP-verhouding van de eerste 5 jaar 75% en daarna 100%, vanaf leeftijd 68 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 81,2% = € 8.120 tot leeftijd 73 en vanaf leeftijd 73 een ouderdomspensioen van € 10.000 x 108,3% = € 10.830

Schema bij artikel 20: Gelijk overlevingspensioen (GOP)

geldend vanaf 1 januari 2019

Bij Gelijk overlevingspensioen (GOP) wordt eerst een verhouding van 100% ouderdomspensioen en 70% partnerpensioen gerealiseerd. Vervolgens wordt bij in leven zijn van zowel de gepensioneerde als de partner, 100% van het ouderdomspensioen uitgekeerd. Bij overlijden van de deelnemer óf de partner, wordt het GOP-percentage uitgekeerd.

Pensioenrichtleeftijd 65		Pensioenrichtleeftijd 67		Pensioenrichtleeftijd 68	
GOP-percentage bij OP65 ¹		GOP-percentage bij OP67 ²		GOP-percentage bij OP68 ³	
Leeftijd	GOP-percentage	Leeftijd	GOP-percentage	Leeftijd	GOP-percentage
55	78,0%	55	78,0%	55	78,0%
56					
57					
58					
59					
60					
61					
62					
63					
64					
65					
66					
67					
68					
69					
70					
71					

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Bij € 1.000 OP65 en € 700 Partnerpensioen,
is het ouderdomspensioen € 1.000 zolang zowel de gepensioneerde als de partner in leven zijn
Bij overlijden van de gepensioneerde óf de partner wordt 78% van € 1.000 = € 780 uitgekeerd.
- Bij € 1.000 OP67 en € 700 Partnerpensioen,
is het ouderdomspensioen € 1.000 zolang zowel de gepensioneerde als de partner in leven zijn
Bij overlijden van de gepensioneerde óf de partner wordt 78% van € 1.000 = € 780 uitgekeerd.
- Bij € 1.000 OP68 en € 700 Partnerpensioen,
is het ouderdomspensioen € 1.000 zolang zowel de gepensioneerde als de partner in leven zijn
Bij overlijden van de gepensioneerde óf de partner wordt 78% van € 1.000 = € 780 uitgekeerd.

Bijlage V Afkooptarieven voor ouderdomspensioen (65, 67 en 68 jaar) en (ingegaan) partnerpensioen

geldend vanaf 1 januari 2019

Afkooptarieven voor Ouderdomspensioen (OP), Partnerpensioen (PP) en Ingegaan PP											
Afkooptarief per € 1 euro aanspraak											
Leeftijd	OP65 ¹	OP67 ²	OP68 ³	PP	Ingegaan PP	Leeftijd	OP65	OP67	OP68	PP	Ingegaan PP
16	7,428	6,685	6,328	1,532	41,516	41	12,158	10,885	10,272	3,114	32,970
17	7,583	6,823	6,458	1,580	41,268	42	12,381	11,084	10,459	3,191	32,512
18	7,740	6,963	6,589	1,630	41,013	43	12,606	11,284	10,648	3,268	32,043
19	7,901	7,105	6,723	1,681	40,752	44	12,832	11,486	10,838	3,346	31,564
20	8,064	7,250	6,860	1,734	40,485	45	13,060	11,690	11,030	3,424	31,076
21	8,230	7,398	6,999	1,789	40,211	46	13,290	11,895	11,223	3,501	30,578
22	8,400	7,549	7,140	1,845	39,929	47	13,524	12,102	11,417	3,579	30,072
23	8,572	7,702	7,284	1,901	39,640	48	13,762	12,311	11,613	3,655	29,557
24	8,747	7,857	7,430	1,960	39,343	49	14,004	12,523	11,812	3,730	29,033
25	8,925	8,016	7,579	2,019	39,038	50	14,251	12,739	12,013	3,805	28,498
26	9,106	8,176	7,730	2,079	38,725	51	14,502	12,959	12,218	3,877	27,955
27	9,290	8,340	7,883	2,140	38,404	52	14,760	13,184	12,427	3,948	27,403
28	9,477	8,505	8,039	2,202	38,075	53	15,025	13,415	12,642	4,016	26,843
29	9,667	8,674	8,197	2,265	37,737	54	15,297	13,651	12,861	4,081	26,273
30	9,860	8,845	8,357	2,329	37,391	55	15,578	13,894	13,087	4,143	25,694
31	10,056	9,018	8,520	2,395	37,036	56	15,867	14,146	13,320	4,201	25,108
32	10,254	9,194	8,685	2,461	36,672	57	16,163	14,406	13,561	4,256	24,512
33	10,455	9,373	8,853	2,529	36,298	58	16,468	14,674	13,811	4,306	23,908
34	10,660	9,554	9,022	2,598	35,915	59	16,781	14,952	14,070	4,351	23,297
35	10,866	9,737	9,195	2,669	35,523	60	17,101	15,237	14,337	4,392	22,677
36	11,076	9,923	9,369	2,740	35,122	61	17,429	15,532	14,614	4,426	22,052
37	11,288	10,111	9,545	2,813	34,711	62	17,762	15,835	14,900	4,454	21,420
38	11,502	10,301	9,724	2,887	34,291	63	18,098	16,146	15,194	4,476	20,779
39	11,719	10,494	9,905	2,962	33,860	64	18,436	16,464	15,498	4,489	20,131
40	11,938	10,689	10,088	3,037	33,420	65	18,774	16,787	15,809	4,497	19,476
						66		17,114	16,126	4,485	18,816
						67		17,446	16,449	4,450	18,150
						68			16,776	4,404	17,479

¹ OP65 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 65 jaar.

² OP67 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 67 jaar.

³ OP68 = Aanspraken op ouderdomspensioen die gericht zijn op pensioenleeftijd 68 jaar.

Voorbeelden

- Het afkoopbedrag van € 100 OP65 is voor een 30-jarige deelnemer € 100 x 9,860 = € 986,00
- Het afkoopbedrag van € 100 OP67 is voor een 50-jarige deelnemer € 100 x 12,739 = € 1.273,90
- Het afkoopbedrag van € 100 OP68 is voor een 60-jarige deelnemer € 100 x 14,337 = € 1.433,70
- Het afkoopbedrag van € 70 PP is voor een 65-jarige deelnemer € 70 x 4,497 = € 314,79

Bijlage VI Tarieven ANW-hiaatverzekering

geldend vanaf 1 januari 2019

Het tarief van de ANW-hiaat verzekering wordt berekend door de vermenigvuldiging van een factor voor de deelnemer met een factor voor de partner. De factor voor de partner is afhankelijk van de einddatum van de uitkering. Momenteel is de einddatum van de uitkering gesteld op de AOW-ingangsdatum van de partner.

ANW-hiaat verzekering					
Tarief voor een verzekerd bedrag van € 1 = Factor deelnemer x Factor partner					
Leeftijd deelnemer of partner	Factor deelnemer	Factor partner bij uitkering tot AOW- ingangsdatum	Leeftijd deelnemer of partner	Factor deelnemer	Factor partner bij uitkering tot AOW- ingangsdatum
16	0,00007	40,303	41	0,00037	25,367
17	0,00008	39,851	42	0,00041	24,594
18	0,00010	39,390	43	0,00045	23,808
19	0,00011	38,917	44	0,00051	23,007
20	0,00012	38,435	45	0,00055	22,194
21	0,00013	37,940	46	0,00061	21,367
22	0,00013	37,434	47	0,00070	20,529
23	0,00014	36,917	48	0,00077	19,677
24	0,00014	36,387	49	0,00085	18,810
25	0,00015	35,845	50	0,00094	17,927
26	0,00015	35,290	51	0,00106	17,028
27	0,00015	34,723	52	0,00118	16,114
28	0,00016	34,143	53	0,00131	15,183
29	0,00017	33,550	54	0,00146	14,234
30	0,00017	32,945	55	0,00163	13,268
31	0,00018	32,325	56	0,00180	12,283
32	0,00019	31,692	57	0,00201	11,278
33	0,00020	31,045	58	0,00223	10,253
34	0,00021	30,384	59	0,00243	9,211
35	0,00023	29,710	60	0,00273	8,149
36	0,00024	29,021	61	0,00299	7,071
37	0,00026	28,319	62	0,00330	5,975
38	0,00028	27,602	63	0,00365	4,862
39	0,00031	26,871	64	0,00401	3,734
40	0,00034	26,126	65	0,00443	1,926
			66	0,00490	0,387
			67	0,00538	0,000

Voorbeeld

- Voor een deelnemer van 50 jaar met een partner van 45 jaar,
is het tarief voor een verzekerd bedrag van € 1.000 bij uitkering tot de AOW-ingangsdatum van de partner (= 67 jaar en 3 maanden)

$$\begin{aligned} \text{€ 1.000} & \times \text{ factor deelnemer 50 jaar} & \times \text{ factor partner 45 jaar} & = \\ \text{€ 1.000} & \times 0,00094 & \times 22,194 & = \text{€ 20,86} \end{aligned}$$

Bij de tarieven, factoren en percentages uit bijlage III, IV, V en VI is uitgegaan van de voor pensioenfondsen PGB geldende actuariële grondslagen en is rekening gehouden met collectieve actuariële gelijkwaardigheid.